

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og
Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Onsdag den 2. december 2020, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

5. januar 2021
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Frida Jønsson, Danmarks Naturfredningsforening
Jette Hallig, Dansk Ornitologisk Forening
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Claus Sønderkov, Korsør Lystfiskerforening
Jens Henrik Madsen, Gefion
Morten Kantsø, Slagelse Sportsfiskerforening
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Benny Pedersen, Ålav for Saltø Å

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik.

Ad. 1 Velkomst

Knud Vincents bød velkommen til mødet. Det blev besluttet at ændre i dagsordenen, da nogle af medarbejderne var ude til et akut miljøuheld.

Ad. 2 Status på vedligeholdelsen og projekter

Administrationen orienterede om efterårets oprensning af gydebanker.

Jens Henrik Madsen spurgte om gydebankerne er lagt højere eller lavere end før. Gydebankerne er som udgangspunkt lagt tilbage i samme kote.

Per Christensen roste oprensningen.

Det blev aftalt at lave en fælles pressemeddelelse om årets vedligeholdelse som Vandsynsrådet er godt tilfredse med.

Ålavet for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å ønsker at få markeret deres drænuvløb. Man er meget velkommen til at markere sine drænuvløb, men det er lodsejernes egen opgave.

Side2/5

Administrationen er ved at kigge på næste års opmålingsplan og vil gerne have input hvis der er vandløb, der menes at have behov for opmåling.

Jens Henrik Madsen spurgte om man kommer igennem alle vandløbene igennem årrække.

Alle vandløbene bliver opmålt i løbet af en årrække, men alle vandløb bliver ikke opmålt hvert år, selv om det står i regulativerne, at de skal opmåles.

Ad. 3 Status på Tude Ådals projektet

Miljøstyrelsen har vurderet, at så længe Slagelse Kommune fastholder at ville opnå de gældende miljømål for Tude Å systemet, så kræver projektet ikke en afgørelse fra Miljøministeriet. Kommunens skal selv træffe afgørelse.

Alle er enige om at smolttab er en udfordring. Hvis vi ændrer projektet, får vi ikke den kvælstofreduktion som hele projektet er baseret på.

MPL-udvalget har drøftet sagen og der er blevet afholdt et følgegruppemøde. Lige nu er planen at køre videre med det oprindelige projekt, men vi kigger på om der kan indgås et forlig.

Der blev afholdt en temadag den 26. november 2020, hvor kommunen, sportsfiskerne og DTU Aqua mødtes.

Alle er enige om at det er et godt projekt, men det er ærgerligt at det går ud over ørreder.

Der bliver blandt andet kigget på om det kan lade sig gøre at lade højvandslukket være åbent i længere tid og om den sidste del af vandløbet kan gøres smallere.

Jens Henrik Madsen sagde at man ikke bare kan gøre vandløbet smallere uden at foretage de nødvendige beregninger.

Kai Jespersen sagde at der er foretaget beregninger – og derfor blev vandløbet gjort bredere.

Per Christensen er glad for at der igen er dialog om projektet og at DTU Aqua er inviteret med. Håber at der kan findes en løsning mellem rådgiver og DTU Aqua.

Side3/5

Kai Jespersen påpegede, at lodsejerne ikke ønsker oversvømmede marker som følge af at slusen skal holdes åben længere.

Gert Schjøning synes det er et stort projekt for at fjerne 30 tons kvælstof. Per Christensen fortalte at i det oprindelige projekt skulle Storevejlen også vådlægges.

Jens Henrik Madsen spurgte til tidshorizonten og foreslog at slusen bliver lavet, imens vi taler videre om projektet.

Flemming Kortsen svarede at det er en politisk beslutning hvorvidt slusen skal laves nu eller ej.

Ad. 4 Nye grødeskæringsprincipper for regulativrevisionen

I forbindelse med regulativrevisionerne skal der godtgøres for at de nye regulativer kan opfylde målsætningerne for de målsatte vandløb – det er ikke godt nok, at regulativrevisionen bevirker, at vi kommer tættere på mål.

Det er administrationens klare vurdering at de nuværende principper for grødeskæringsbestemmelserne ikke lever op til disse kriterier, hvormed grødeskæringsbestemmelserne i de nye regulativer i de fleste tilfælde ikke vil kunne klare en prøvelse ved en klagesagsbehandling.

Det afgørende punkt er den ekstra grødeskæring som de nuværende principper indfører med regulativrevisionen.

Jens Henrik Madsen er ikke enig i, at en ekstra grødeskæring er afgørende.

Per Christensen synes at vi skal formulere grødeskæringsprincipperne på en ny måde – vandløb skal passes som en have.

Vi skal have fokus på både afvanding og målopfyldelse.

Frida Jønsson spurgte hvordan vi kan sikre målopfyldelse med 2 skæringer.

Administrationen mener at der er behov for en skånsom og selektiv grødeskæring.

Jens Henrik Madsen mener at hvis vi reducerer i antallet af skæringer, så skal skæringerne gøres bredere. Det var kompromisset sidst, hvor vi reducerede strømrendebreden mod en ekstra skæring.

Hvis der bliver tale om behovsbestemt grødeskæring er det vigtigt med et beredskab, der er klar til at skære – det kan blive svært.

Administrationen foreslår, at der foretages en konkret vurdering af strømrendebreden og at der kun skæres efter behov.

Side4/5

Kai Jespersen mener at det kræver en god dialog mellem kommunen og lodsejerne. Lodsejerne kører også kun ud i markerne ved behov.

Per Christensen savner overvågning af vandløbene og spørger hvem der skal være den udøvende magt.

Administrationen spørger om det skal være lodsejerne eller ålaugene, der skal holde øje.

Gert Schjønning påpegede at i tørre år er det ligegyldigt. I våde år må det være vandløbslaugene.

Per Christensen spurgte om man kan bruge vandstandsloggerne.

Jette Hallig spurgte hvem man skal henvende sig til hvis man har fundet en sjælden fugl.

Administrationen svarede at man kan bruge "Giv et prej".

Derefter var der en drøftelse af pindsvineknop.

Per Christensen mener at jo mere plads i vandløbsprofilet – des bedre. Derudover spurgte han til hvad de andre kommuner, KL og MST forholder sig til de 7 klagenævnsafgørelser.

Miljøstyrelsen har endnu ikke svaret på hvordan vi skal sikre vandløbenes skikkelse eller vandføringsevne og samtidig sikre målopfyldelse. Århus Universitet siger at de ikke ved hvordan vi opnår god økologisk tilstand.

Jens Henrik Madsen spurgte hvis man dropper sommerskæringen – hvor lang tid risikere man så, at måtte vente, hvis man får behov for skæring?

Per Christensen synes at vi i dag grødeskærer bevidstløst og synes det er bedre, hvis vi læner os op ad målestationer, nedbør og menneskelige vurderinger.

Kai Jespersen spurgte til status på tillægsregulativet for Nedre Tude Å.

Administrationen fortalte at vi afventede opmålinger – og nye beregninger.

Kai Jespersen synes der er foretaget en fin oprensning.

Per Christensen istemte – oprensningen er gjort rigtigt.

Knud Vincents bemærkede at hvis vi laver behovsbestemt grødeskæring er der brug for at sikre økonomien, således at vedligeholdelsesbudgettet ikke beskæres efter 2-3 tørre år.

Det blev til sidst besluttet at vandsynsrådet til næste møde skulle arbejde videre med at revidere principperne for grødeskæringsbestemmelserne for regulativrevisionen.

I princippet var der enighed om at behovsbestemt grødeskæring kan være et godt princip at arbejde efter, men det bliver en udfordring at få det operationaliseret på en ordentlig måde.

Der skal bl.a. findes løsninger på følgende væsentlige problemstillinger:

- Hvem definerer hvornår der er behov for grødeskæring?
- Når der er identificeret et behov for grødeskæring, hvordan sikrer man så at grødeskæringen kan blive foretaget tilstrækkeligt hurtigt?

Ad. 5 Eventuelt

Næste møde bliver holdt i januar, hvor vi drøfter retningslinjer for grødeskæring og punktet om strategisk drøftelse af vandløbenes målopfyldelse.

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Onsdag den 12. januar 2021, digitalt

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Benny Pedersen, Vandløbslav for Saltø Å
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Jens Henrik Madsen, Gefion
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å med tilløb
Kurt Jørgensen, Udsætningsforeningen Vestsjælland 95
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Søren Hansen, Ålaug for Øvre Tude Å
Jette Hallig, DOF

Bo Gabe, Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Nina Johansson, Miljø, Plan og Teknik

1. Velkomst

Knud Vincents bød velkommen

2. Strategisk drøftelse af vandløbenes målopfyldelse

På udvalgmødet den 19. oktober 2020 besluttede Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget at der skal være en drøftelse i Vandsynsrådet om status på vandløbenes målopfyldelse og mulige tiltag til at opnå målopfyldelse.

Status på miljøtilstanden

Administrationen gav et overblik over den nuværende økologiske tilstand i vandløbene. Generelt har der været en lille fremgang de seneste år i forhold til smådyrene (målt ved DVFI). Den største udfordring er fisk. Generelt er status for fiskene dog lidt bedre når man kigger på diversitetsindekset end på ørredindekset. De nyeste undersøgelser er et år gamle, så resultatet af sidste års genluftninger kan endnu ikke ses i resultaterne. Administrationen planlægger at lave nye fiskeundersøgelser i det kommende år.

Kurt Jørgensen: Vi har gennemgået Seerdrup Å og set 26 gydebanker på den strækning der er blevet genluftet.

Per: De resultater vi fik i 2019 på ørred var meget dårlige. En del vandløb som målopfyldte i sidste planperiode er nu i risiko for ikke at målopfylde.

Status på gennemførte og planlagte indsatser

Administrationen gav en kort status på gennemførelse af indsatser i vandområdeplanerne og øvrige restaureringstiltag som er planlagt eller i gang.

Kai Jespersen: Hvad henviser 'ådalsrestaurering' til i Vårby Å + nedre Tude Å. Er det Tude Ådal-projektet?

Nikolaj Dam: Nej det er den øvrige indsats der er indmeldt til VP3.

Benny Pedersen: Hvad med projektet i Bøstruprenden?

Nikolaj Dam: Der blev ikke meldt noget ind til VP3, men administrationen holder kontakten til lodsejeren og undersøger muligheden for et projekt.

Skemaet med status på målopfyldelse og planlagte tiltag sendes rundt sammen med referatet. Det anføres hvilket år de enkelte data er fra.

Trusler mod målopfyldelse

Administrationen gennemgik hvad der vurderes at være de største trusler mod målopfyldelse i vandløbene: Sandvandring, dårlige fysiske forhold og ringe fald, spildevand og næringsstoffer, grødeskæring.

Per Christensen: Det er de punkter, det handler om – særligt sand. Vi er nødt til at gennemgå de enkelte strækninger detaljeret.

Drøftelse af tiltag til at mindske sandvandringen:

Administrationen foreslog, at man drøftede følgende tiltag: bassiner på regnvandsudløb, sandfang, plantning af træer, skånsom vedligeholdelse, tilsyn med bræmmer og indsats overfor dræn med høj materialetransport.

Gert Schjøning: Vi er enige i, at det er det der skal til. Men hvordan vil man lave en indsats overfor dræn?

Nina Johansson: Det er en stor udfordring. Ældre dræn kan føre meget sand med sig. Løsningen er enten renovering af dræne eller sandfangsbrønde før det løber ud i vandløbet.

Jens Henrik Madsen: Dræn er ikke så stort et problem. Mæandring giver de største problemer med sediment.

Side3/7

Per: Det ville være godt at vide hvad de største sandkilder i virkeligheden er. Kan man måle det? Vandsynsrådets midler kunne bruges til at undersøge det.

Jens Henrik Madsen: Vi skulle hellere bruge pengene på sandfang i vandløbene end på at lave undersøgelser.

Gert Schjøning: Det ville være bedre at få lavet en undersøgelse så man kunne målrette indsatsen.

Kenneth Klausen: Ved dykkede dræn vil der aflejres sand i/foran dræne. Vandstanden er nødt til at komme ned under dræne, så de kan blive spulet rene. Sandfang er en god mulighed, men de skal tømmes.

Jette Hallig: Hvordan regnes 2 meter bræmme og må der ikke dyrkes?

Jannick Madsen: Bræmme regnes fra kronkanten og 2 meter ind. Der må ikke jordbearbejdes i bræmme.

Per Christensen: Pindsvineknop vokser frem der hvor sandet aflejres, men sandet kommer jo et sted fra. Det ville være godt at vide hvad kilderne er. Man kunne opsætte nogle brønde i udvalgte dræn for at undersøge hvad der kommer derfra.

Jens Henrik Madsen: Vi kan godt undersøge det, men hvad skal vi gøre ved det? Skal alle så pålægges at lave en sandfangsbønde? Sandet kommer fra vandløbet selv og fra brinkerne.

Benny Pedersen: Faldet har også betydning. Hvem skal rense sandfangene op?

Henrik Poulsen: I de offentlige vandløb er det kommunen der renser sandfangene op. Sandet kommer mange steder fra. Vi kan bruge åmændenes viden.

Kai Jespersen: Vi må finde de største problemstrækninger og anlægge sandfang der. Det er for stor en opgave at lave en indsats ift. de enkelte dræn.

Knud Vincents: ved større befæstede arealer bør sandet stoppes før det kommer ned i åen.

Drøftelse af tiltag til at forbedre fysiske forhold/flere fiskeskjul:

Administrationen foreslog at følgende tiltag blev drøftet: udlægning af skjulesten, plantning af træer, skånsom vedligeholdelse, mæandring, grene i vandløbet.

Per Christensen: Vi skal huske at sikre afstrømningen, hvis vi skal have succes. Man kan evt. lægge den ene side ned, for at sikre afvandingen.

Benny Pedersen: hvem sikrer at grenene ikke giver opstuvning.

Side4/7

Henrik Poulsen: Åmændende gennemgår vandløbene hvert år og holder løbende øje med beplantningen.

Kurt Jørgensen: Når vandet begynder at grave sig udenom grenene og skabe erosion, skal de fjernes. Ellers er det godt med grene i vandløbet.

Kai Jespersen: Vi synes at der er en god kommunikation med kommunen ift. beskæring af grene/træer.

Per Christensen: Fysisk variation er afgørende for at der kan være fisk. Træer og rødder er vigtige, men man skal også tænke på vandafledningen.

Jens Henrik Madsen: Er der ikke andre årsager til at der ikke er nogen fisk end de fysiske forhold? Hvad f.eks. med regulering af skarv? Er det de rigtige håndtag vi kigger på?

Per Christensen: Der er mange håndtag. Alle komponenter betyder noget. Der er også sommeren 2018, fiskeriet i Storebælt og udslip af regnbueørreder fra Musholm. Det ville være godt at undersøge nærmere, hvad de enkelte komponenter betyder.

Tiltag til at forbedre DVFI/vandkvaliteten

Administration foreslog at følgende tiltag drøftes: Begrænsning af udledning/overløb af spildevand, overholdelse af 2 meter bræmmer.

Per Christensen: Multifunktionel jordfordeling er også et værktøj.

Benny Pedersen: Vi skal kigge på udledningen fra rensningsanlæggene.

Jens Henrik Madsen: Gefion har lavet nogle undersøgelser af hvad der kommer af organisk stof fra rensningsanlæggene og fra ukloakerede ejendomme.

Bo Gabe: Der bliver løbende gjort noget ved udledningen fra rensningsanlæggene, men det er et arbejde som er længerevarende. Der er en stor opgave at begrænse overløb og problemet er ikke løst fra den ene dag til den anden.

Jens Henrik Madsen: Der er også de ukloakerede ejendomme. Det handler ikke kun om overløb.

Per Christensen: Det er rigtigt at det er en stor opgave, men den er vigtig og det betyder noget.

Jette Hallig: Det er vigtigt at vandet bliver rensset før det ledes ud i åen.

Gert Schjønning: Det nytter ikke noget, at man bare udskyder fordi opgaven er for stor. Det er en forkert indstilling at man bare må acceptere det.

Jens Henrik Madsen: Hvis der bliver lukket giftige stoffer ud, er det ligegyldigt hvor mange sten vi lægger ud.

Side5/7

Gert Schjønning: Alle vores tiltag nytter ikke hvis man bare lukker ubegrænsede mængder PFOS ud.

Kurt Jørgensen: Vi skal også huske Kalundborg og Sorø Kommune som også leder ud og bidrager til forureningen.

Per Christensen: Jeg har en liste over påvirkninger. Det kunne være interessant at kigge på hvilke af dem vi kan gøre noget ved.

Tiltag til at målopfylde ift. planter

Administrationen foreslog at følgende tiltag drøftes: skånsomme grødeskæringsprincipper, grødepincetten, efterladelse af refugier for vandplanter, øget fysisk variation.

Jette Hallig: hvad koster det at lave et refugie for vandplanter?

Nikolaj Dam: Det vil foregå som del af den almindelige vedligeholdelse. Man efterlader partier med nogle af de positive vandplanter i stedet for at skære dem væk.

Gert Schjønning: det er fine levesteder for fisk og smådyr.

Målopfyldelse i 2027 - Hvad skal der til?

Forslag fra vandsynsrådet:

Jens Henrik Madsen: Begrænsning af udledning af organisk materiale, kloakering i det åbne land, indsats overfor miljøfremmede stoffer. Genluftning og grødepincet er også gode tiltag men fysiske tiltag kan ikke stå alene.

Kenneth Klausen: Var det noget med at spildevandet ikke kommer ud i vandløbet hvis ejendommen ligger mere end 700 meter væk?

Bo Gabe: Jf. spildevandsbekendtgørelsen skal vi kunne dokumentere at udledningen er årsag til den manglende målopfyldelse. Vi har fået lavet en undersøgelse der viser, at det kan være svært at påvise en påvirkning ved meget vandførende vandløb (pga. fortynding) og ved ejendomme som ligger langt væk fra vandløbet.

Per Christensen: Variation/skjul evt. gennem bredere profiler, skånsom vedligeholdelse

Knud Vincents: Tak for god dialog. Det er vigtigt med en fælles forståelse. Nu skal vi arbejde videre med det politisk. Vi kan gøre meget som kommune, men der kan også være enkelthændelser som vi ikke er herre over. Vi bør ikke bruge ressourcer på at gennemgå de enkelte vandløb i vandsynsrådet.

Nina Johansson: Vi har fået et foreløbigt tilsagn til multifunktionel jordfordeling ved Nordskoven hvor ådalsprojektet ved Gudum Å indgår. Desuden skal vi kigge på den lavbundsordning, som lige er kommet.

3. Nye grødeskæringsprincipper for regulativrevisionen

På baggrund af de nye klagenævnsafgørelser skal vi have foretaget en revurdering af grødeskæringsprincipperne til de nye regulativer. Anbefalingerne i grødeskæringsvejledningen skal indgå i principperne

Forvaltningens foreslog at vandløbene vurderes individuelt ift. behov og muligheden for skæring ift. miljømål. Udgangspunktet er 1-2 skæringer årligt evt. med mulighed for udskydelse eller sløjfning af den første skæring, hvis der ikke er behov det enkelte år. Skæringen udføres som selektiv skæring med bekæmpelse af stivstænglet vegetation og som udgangspunkt efterlades "bløde" vandplanter. Det foreslås at brinkskæring indføres i overensstemmelse med de tidligere vedtagne principper.

Diskussion af de enkelte forslag:

Antallet af skæringer:

Jens Henrik Madsen: Dengang vi gik ned i bredde gik vi til gengæld op i antallet af skæringer. Så hvis vi skal ned i antallet af skæringer skal strømbreddebredden også være større igen.

Nikolaj Dam: Skæring i fuld bredde er nok ikke realistisk ift. miljømålene. Det skal vurderes hvad der kan tillades ift. målopfyldelse.

Per Christensen: Da amterne vedligeholdte skar de efter regulativerne. Da kommunen overtog skar man pludselig det dobbelte af det tilladte. Problemet er i øvrigt at profilerne er for smalle.

Alle: Det skal føres til referat at man kigger på at gøre profilerne bredere, så der er mere plads til vandplanter.

Kenneth Klausen: Det er ikke sikkert at 1-2 skæringer er nok ift. afvandingen.

Jens Henrik Madsen: Hvis det var det der skulle til, burde vi jo have målopfyldelse alle de steder hvor der ikke skæres.

Nikolaj Dam: Det er ikke så simpelt. Der er mange parametre der spiller ind.

Gert Schjønning: Forslaget er godt og skal skrives ind i regulativet

Bekæmpelse af stivstænglet vegetation

Forvaltningen foreslog at det indskrives i de nye regulativer at eksempelvis pindsvineknop kan hives op hvor de er dominerende samt at der i særlige situationer kan foretages en ekstraordinær skæring.

Per Christensen: er pincetten ikke en semi-oprensning, som ikke er så godt?

Henrik Poulsen: Det er korrekt at den kan tage rodmassen med op. Vi vurderer at den ligger mellem en grødeskæring en oprensning.

Kurt: visse steder kan man bruge den til tagrør.

Nina: Der er nok behov for en nærmere beskrivelse i regulativet af hvornår og hvordan pincetten må bruges.

Selektiv skæring:

Forvaltningen foreslog at regulativerne skal give mulighed for at efterlade refugier af ægte vandplanter.

Kenneth Klausen: refugierne kan komme til spærre hele strømbreden hvis de ikke bliver skåret.

Nikolaj: Der skal stadig kunne ske beskæring af meget store grødebanker.

Brinkskæring

Det blev foreslået at de gamle principper bibeholdes på dette punkt.

Behovsbestemt grødeskæring

Jens Henrik Madsen: Hvis der opstår behov for ekstraordinær grødeskæring skal det hurtigt sættes i værk. Evt. kan man indkalde til et vandsynsrådsmøde med 3 dages varsel, hvor det besluttes.

Nina Johansson: Hvis der opstår en helt ekstraordinær situation, som fx 2011, skal forvaltningen kunne reagere umiddelbart.

4. Evt.

Næste møde bliver et ordinært møde i marts-april.

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 6. maj 2021, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Benny Pedersen, Vandløbslav for Saltø Å
Jens Henrik Madsen, Gefion
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å med tilløb
Kurt Jørgensen, Udsætningsforeningen Vestsjælland 95
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Søren Hansen, Ålaug for Øvre Tude Å
Jette Hallig, DOF
Frida Jønsson, Danmarks Naturfredningsforening
Claus Sønderkov, Korsør Lystfiskerforening

Nikolaj Thomassen, WSP

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Bo Gabe, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Johansson, Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Mikkelsen, Miljø, Plan og Teknik
Tine Fehrmann; Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

1. Velkomst

Knud Vincents bød velkommen og der var en præsentationsrunde

2. Status på vedligeholdelsen

Der er foretaget vinterbeskæring i 8 vandløb i år – i alt ca. 53 km. Der er blevet opmålt 40 km vandløb og foretaget regulativkontrol af skikkelse. Cirka 2-3 km vandløb kræver oprensning, da skikkelsen ikke overholder. Alle sandfang er gennemgået. Syv sandfang var mere end 50 pct. fulde og et par af dem var helt fulde. Der sendes en liste ud over hvilke sandfang, der skal tømmes.

Kai Jespersen fortalte om en ny metode til at opmåle vandløb, hvor man sejler igennem vandløbene. Det skulle være en billig og hurtig måde at foretage opmålingen på. Administrationen vil gerne kigge på det. Det springende punkt er pris per løbende meter.

Jens Henrik Madsen spurgte ind til de nye grødeskæringsprincipper. Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget skal tage stilling til principperne på udvalgs-møde den 17. maj. Der er lagt op til mindre grødeskæring end vi er vant til. Det bliver en individuel vurdering fra vandløb til vandløb.

Man er altid velkomne til at tage fat i Henrik, hvis han skal komme ud og kigge på noget.

3. Robusthedsanalyser

Oplæg v/Per Christensen:

Jens Henrik Madsen og Per har fået en fælles opgave med et oplæg om hvad vi skal gøre med overfladevand fra byerne og hvordan vandet fra byerne påvirker vandløbene.

I Slagelse Kommune har vi små, højt målsatte vandløb og lerjord med dårlig nedsivning. Vi er næsten alene om dette problem i DK. Hvordan kan vi opnå miljømål?

Overfladevand giver hydrauliske udfordringer. Vandplanter kan blive revet væk. Der er næsten ingen planter i Jernbjerg Å. I Gudum Å opstrøms er der stadig masser af vandplanter. Vandløbene bliver påvirket af fremmedstoffer, høje temperaturer og manglende ilt, salt fra veje og sedimenttransport. Konsekvenser er tab biodiversitet.

Ålborg Universitet har lavet nogle anbefalinger i 2012 og DANVA i 2018. Det giver varmt og iltfattigt vand. Hvis vi etablerer moser med pil og tagrør får vi skygge og en rensning af vandet.

I dag har vi 1.600 ha befæstet areal. Nye områder på vej ca. 305 ha. Lagunen har kun en kapacitet på 10 pct. af hvad den burde have.

Udledningen fra Skovsø-bassinet er blevet nedjusteret fra 100 til 60 l/s/red. ha. Man tænker ikke på sommervandføringen.

I Fårdrup er der lagt op til udvidelser i den nye kommuneplan. UFV har for længe siden foreslået et vådområde ved Seerdrup Å.

Side3/5

Klagenævnet har meldt kontant ud; myndigheden skal nægte en afgørelse, hvis det truer vandmiljøet.

Vi skal ikke have udledning i ét punkt. Kan vi kopiere Hejninge Mose og skabe noget tilsvarende for overfladevandet?

Der skal ikke alene tages højde for de hydrauliske forhold, men også temperaturer, ilt, kemi og sediment.

Jens Henrik Madsen: Ros til Per, der forstår problematikken. En anden løsning er at droppe al byudvikling. Oversvømmelse af lavtliggende jorde giver forringelse af landbrugsjorden. Kommunen har penge nok og er villige til at sende regninger ud i form af BNBO. Man må opkøbe de arealer, som der er brug for.

Nikolaj Thomassen: Oplever I ikke fald i fiskebestand i de vandløb, der ikke modtager overfladevand?

Kurt Jørgensen: Det er ikke kun overfladevand, der er årsag til fald i fiskebestand, men især hårdhændet vedligeholdelse.

Benny Pedersen: Vi bør få kigget på hvad det er vi udleder til vandløbene fx mikroplast, kemikalier mv.

Per Christensen: Flux, PFOS – vi har snart mistet overblikket.

Jens Henrik Madsen: PFOS tænker man er et Korsør-problem. Men Miljøministeriet skriver at Smålandsfarvandet ikke kan målopfylde pga. PFOS.

Nikolaj Mikkelsen: ved Vordingborg er der ret høje PFOS-målinger. Det er gamle målinger fra 2015. Målingerne er foretaget på skrubber – fisk flytter sig, så det er svært at sige hvor det stammer fra.

Nina Johansen: Vi hører at der er en generel bekymring for om byudviklingen går for stærkt i forhold til om vi har løsningerne til at håndtere overfladevandet. Der er et ønske om at kommunen respekterer Vandrammedirektivet. I har konkrete forslag til hvordan vi bør indtænke arealer til håndtering af overfladevandet. Hvis vi skal arbejde videre, skal vi have en metode til individuel vurdering af vandløbene. Der er en generel mistillid over model-

lerne. Får vi kigget på hele systemet eller kigger vi for isoleret på en enkel strækning.

Oplæg v/ Nikolaj Thomassen, WSP:

Side4/5

Der er mange bekymringer om samspil mellem byer og vandløb og en generel bekymring om at al vand der kommer fra byerne, er skadelig: varmt og iltfattigt, erosion og sandvandring, mv.

Generelt problem med hydrauliske modeller, der ofte ikke passer med virkeligheden. Derfor er man begyndt at bruge tidsseriemodeller, der er baseret på hvad vi måler. I Slagelse Kommune har man også vandstand- og vandføringsmålinger, samt måling af nedbør i byerne, der kan ses på vandportalen.dk

Hvordan beregnes påvirkningen af vandløbets vandkvalitet? Der er foretaget målinger fra overløbsvand (opspædet spildevand). I Bygholm å har man undersøgt hvad er bedst – et fælleskloakeret system med hyppige overløb eller separatkloakeret system med urensset overfladevand.

Robusthedsanalyserne kræver at man alligevel går ud og kigger på de faktiske forhold. Nogen steder er der behov for skærpede krav – andre steder kan man lempe.

Den lave udledning af overfladevand gør generelt områderne vådere omkring vandløbene. Høj udledning giver lidt peaks, men ikke særligt høje i forhold til status.

Jen Henrik Madsen: det er et valg mellem pest eller kolera. Opkøb arealerne og lad dem oversvømme. Man kan ikke lade landmændene tage alt vandet.

Nikolaj Thomassen: landmanden vi have oplevet oversvømmelsen uanset hvad. Det er vigtigt at vide. Køb arealerne eller løs problemerne med den øgede vandmængde fra byudvikling.

Kenneth Klausen: er der taget højde for klimaforandringer?

Nikolaj Thomassen: man kan vælge at tage højde for klimaforandringer. Man kan også vælge et bestemt år, som man tror man kommer til at se mere til. Fx vælg det værste år fra de seneste 10 år.

Per Christensen: der er eksisterende natur og rigtig god landbrugsjord. Lavbundsjord er ofte interessant at tage ud af drift.

Nikolaj Thomassen: jord kan man købe, men miljømål kan man ikke købe sig til.

Århus Kommune har fået udarbejdet et notat om vandbalancer for forskellige arealanvendelser og vandhånderingsprincipper. Det betyder rigtig meget at man annullerer fordampningen i byerne. Under byen sker der en øget grundvandsdannelse. Det sker ikke i det åbne land. Hvis man laver LAR-løsninger, skaber man grundvandsproblemer. Byerne kan være med til at give mere grundvand til vandløbene. Der er dog også et grundvandsforbrug, der til dels udligner. Byudviklingen vil producere mere vand, der udledes til vandløbene.

Hvis man ikke kan rense vandet yderligt, kan man ændre de fysiske forhold i vandløbene. Der findes et virkemiddelkatalog "Virkemidler til forbedring af de fysiske forhold i vandløb", der beskriver forskellige tiltag.

Hvis man kan bruge regnvandet fra byerne til at fjerne nogle af belægningerne, vil man kunne skabe bedre forhold i vandløbene. Problemet er at vi får mere vand på nogle tidspunkter og det skal vi finde løsninger på.

Under bestemte forudsætninger viser det, at det bassin med flest overløb, renses bedre end det bassin, der kun har sjældne overløb.

Per Christensen: spørgsmål til Knud - hvornår ser vi Slagelse Kommune rykke på det her?

Knud Vincents: Vi har taget nogle tiltag. Der er divergerende opfattelser - også pga uvidenhed. Vi har sat penge af til jordopkøb mv. Det kræver at vi også får forsyningen med.

Man bør købe lavbundsjord i stedet for at lave store bassiner og prøve at tænke rensning og forsinkelse separat. Rensning i mindre bassiner i byen og forsinkelse udenfor byen på lavbundsjord.

Jette Hallig: overløbsbassinnet har betydet rigtig meget for benyttelsen af vejene.

Nikolaj Mikkelsen: Vi er i gang med arbejdet den kommende spildevandsplan. Relevant at kigge på nogle af de her ting. Vi kommer til at holde flere møder med vandsynsrådet.

Per Christensen: spildevandsplanen følger efter kommuneplanen. Der kommer et efterslæb for alt det, der er bygget inde.

4. Eventuelt

Ingen bemærkninger

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Onsdag den 23. juni 2021 kl. 15-17, Skelbækken og Ll. Valby Forsamlingshus

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jens Henrik Madsen, Gefion
Knud Hansen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerger Å med tilløb
Kurt Jørgensen, Udsætningsforeningen Vestsjælland 95
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Jette Hallig, DOF
Frida Jønsson, Danmarks Naturfredningsforening
Claus Sønderkov, Korsør Lystfiskerforening
Gert Schjønning, Friluftsrådet

Bo Gabe, Miljø, Plan og Teknik
Nina Johansson, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Tine Fehrmann; Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

1. Velkomst

Knud Vincents bød velkommen ved Skelbæk.

2. Besigtigelse af Skelbæk

Administrationen præsenterede projektet i Skelbæk fra 2019, hvor vandløbet blev restaureret og slynget. Der blev fortalt om vandløbets udvikling i for-

skellige faser, samt om vandplanter og den fremtidige vedligeholdelse med selektiv grødeskæring efter FØLs anvisning.

Der blev spurgt ind til hvorfor den ene strækning af DVFI 4, mens en anden strækning har DVFI 5. Det handler bl.a. om fald-forhold, trævækst og at den nyrestaurerede strækning skal finde sin balance.

Side2/5

Der blev spurgt ind til hvorfor man bruger ressourcer på at restaurere vandløb, der løber tørt.

Administrationens svar: Et vandløb der nogle somre løber tørt kan stadig godt være gydevand og levested for insekter de år hvor det ikke gør. Det er også afgørende hvornår på sæsonen det løber tørt, hvis det først er i juli-august, er der ret store chancer for at ørredyngel kan søge væk og en stor del af insekterne er kommet på vingerne.

3. Inddragelse af lodsejere og ålaug

Kenneth Klausen ønskede at drøfte hvordan lodsejere og ålaug bliver inddraget i vandløbsprojekter. Mange lodsejere forstår ikke projekterne og spørger derfor ålaugene, hvordan de skal forholde sig. Derfor er det vigtigt at holde ålaugene orienterede.

Administrationen redegjorde for status på projekterne og inddragelsen.

Det blev aftalt at inddrage ålaugene tidligt i projekterne.

4. Robusthedsanalyser

Punktet er en opsamling på tidligere seancer vedr. udledning af overfladevand til vandløb. Det kræver en konkret vurdering af hver enkel recipient. Administrationen har haft fremlagt forskellige modeller for politikerne, der har valgt at der skal arbejdes med robusthedsanalyser. Spørgsmålet er hvordan vi når frem til en løsning som der kan være konsensus omkring.

Jens Henrik Madsen: Per Christensen havde lavet et flot oplæg på seneste møde på vegne af Sportsfiskerne og Gefion. Det er ikke rimeligt, at lodsejerne bliver oversvømmede.

Knud Hansen: Visse hoved-vandløb ikke kan tage mere vand end de gør i dag – så skal man ud i dobbelt-profiler.

Knud Vincents: Vi kan ikke bremse byudviklingen og der er nogle steder, hvor der er kapacitet til at lave noget.

Kenneth Klausen: Flemming Kortsen sagde sidste at der er bevilliget 40 mio. jordkøb.

Knud Vincents: De er sat af i budgettet.

Side3/5

Per Christensen: Det er vigtigt at man bevarer åerne som korridorer i landskabet. Det er ikke lige så nemt at byudvikle her som andre steder.

Jens Henrik Madsen: Når man laver bassiner og vådområder skal man huske, at vandstanden skal kunne variere.

Knud Vincents: DK2020 arbejdet med en ny klimaplan kan få indflydelse på dette. Der skal sættes midler af til forskellige indsatser og i løbet af efteråret skal udvalget holde nogle temamøder. Vi skal have de vandløbsnære arealer med i løsningen.

Jens Henrik Madsen: Det burde være inkluderet i byggeprojekter.

Knud Vincents: Sådan er den virkelige verden bare ikke altid og vi kan ikke bremse udviklingen.

Administrationen sagde at robusthedsanalyser er jo ikke en automatisk carte blanche til at lede mere vand til vandløbene. Der har aldrig været på tale at oversvømme nogen. Spørgsmålet er om vi kan stille mindre restriktive krav i nogen vandløb – uden den medfører oversvømmelser.

Bo Gabe: man kan ikke holde vandet på egen grund i Slagelse, da man ikke kan nedsive. Vand skal håndteres på overfladen som fx Gl. Stadion. Der er ikke nogen nemme løsninger.

Jens Henrik Madsen: udfordringen er at du kan få lavet robusthedsanalyser som man vil.

Per Christensen: Gudum Å og Jernbjerg Å er Q/H-vandløb og kan derfor bare fyldes op. Pulser er ikke godt – det kan ørred ikke tåle.

Knud Vincents: Der er fokus på problemstillingen og vi skal arbejde videre. Vi har i hvert fald fået sat det på dagsordenen. Der skal sættes penge af.

5. Diskussion af forslag til nye principper

Administrationen foreslår, at i stedet for at lave principper for grødeskæring, at der laves åbne retningslinjer for individuelle, konkrete vurderinger for hver vandløbsstrækning. Administrationen foreslår mere selektiv grødeskæring i kombination med bekæmpelse af stivstænglet vegetation. Det kunne fx være en selektiv skæring om foråret med fokus på positive vandplanter, der kan være med til at holde pindsvineknop i ave. Og en vinterklargørende grødeskæring om efteråret, hvor der skæres lidt mere. Det er vigtigt at det bliver en konkret vurdering og med inddragelse af lodsejerne.

Jens Henrik Madsen: Mindre skæring gør ikke noget et år som i år, hvor det er tørt. Men der bliver brug for et beredskab, der kan træde til.

Administrationen tror ikke det er nødvendigt med et stort beredskab, hvis man får fjernet den stivstænglet vegetation.

Per Christensen: Ændringen af grødeskæringen bliver først implementeret i forbindelse med regulativrevisionen. Godt med intelligent grødeskæring.

Knud Hansen: Fleksible retningslinjer er meget afhængige af hvilke mennesker, der administrerer dem. Der er mange gode takter, men det kan også være farligt.

Knud Vincents: Vi kan ikke have et vinterberedskab, der er vant til at grødeskære.

Administrationen mener ikke at det svære åmands-arbejde består i at lave en strømrende, men at skabe et godt vandmiljø.

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget har bedt administrationen om at udarbejde en konkret plan for hvordan kommunens målsatte vandløb, kan nå i målet om god økologisk tilstand. Administrationen går i gang med dette arbejde efter sommerferien. Vi får friere rammer end i vandplansarbejdet.

I de nye regulativer kommer der til at stå konkrete retningslinjer for hver enkel vandløbsstrækning.

Jens Henrik Madsen: Frygter et år som 2011, der kommer til at forekomme hyppigere.

Administrationen: Der er udarbejdet en beredskabsplan efter 2011, men vi er ikke forpligtiget til at sørge for at der ikke står vand på markerne i sådan en situation.

Per Christensen: påmindende om vandløbslovens formålsparagraf, hvor der står at det skal *tilstræbes*, at vandløb skal bruges til afledning af vand.

Kurt Jørgensen: Fortalte hvordan åsyn foregik i amtets tid, hvor amtets naturmand og lodsejeren gennemgik vandløbene.

Side5/5

Administrationen: Vandsynsrådet har erstattet det tidligere åsyn, men man kan altid bede om et åsyn.

Vi ønsker at finde en god måde at inddrage lodsejere og interessenter på ved udarbejdelse af de nye regulativer. De første prøve-regulativer vil vi tage ud og kigge på vandløbene sammen.

6. Eventuelt

Der er på baggrund af de ejendomsmæssige forundersøgelser givet tilsagn til multifunktionel jordfordeling ved Nordskoven, så der er indkaldt til lodsejermøde den 25. juni, hvor den egentlige jordfordeling påbegyndes.

Kurt Jørgensen havde en mindre rettelse til det seneste referat.

Næste møde bliver afholdt til september.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Tek-
nik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 1. oktober 2020, WebEx-møde

1. oktober 2020
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Lars Pedersen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Kurt Jørgensen, Udsætningsforeningen Vestsjælland 95

Fax.
EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Nikolaj Thyssen Dam, Miljø, Plan og Teknik.
Ordstyrer: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik.

MPL-udvalget har bedt vandsynsrådet om at finde indsatser, som kan meldes ind som Øvrige indsatser i vandplansarbejdet.

Med udgangspunkt i UFV95's tidligere fremsendte forslag til indsatser og Fiskeøkologisk Laboratorium (FØL) indsatsnotat har administrationen samlet et par forslag, som vi mener kunne give mening at arbejde videre med i denne henseende.

Per Christensen har også lavet en præsentation af de indsatser som UFV95's tidligere har fremsendt.

Administrationens forslag til øvrige indsatser

Vi fokuserer på strækninger, hvor vi ikke har indmeldt indsatser til den kommende vandområdeplan

Bøstruprenden

En spærring i form af en rørlægning ønskes åbnet. Det vil dreje sig om ca. 400 meter med 1 lodsejer. I forbindelse med åbningen kunne man også gennemføre en restaurering af hele ådalen.

Der er to parallelle rørlægninger. Man kan åbne alt det rørlagte, eller man kan lade den ene rørlægning blive, alt efter hvad lodsejeren måtte have af ønsker.

Arealet er pt. landbrugsjord i omdrift, så der skal højst sandsynligt jordfordeling af 3-5 ha eller erstatning med i projektet.

Forslaget har ikke været drøftet med lodsejeren endnu.

Der er en reproducerende bestand af bækørreder nedstrøms rørlægningen, som vil kunne få mulighed for at trække sig længere op i vandløbet. Elfiskning har vist at bestanden har klaret sig igennem også tørre år, så det er en blivende bestand.

Lars: Hvad vil der være af øget yngle-muligheder?

Administrationens svar: Der er ikke lavet rapport på det, men man må forvente at bækørred-bestanden vil få bedre betingelser, da vandløbet ser fint ud længere op

Per: Dobbeltløbet er en labyrint for sådan en fisk, så det vil være gavnligt at få ryddet op i dette ved en åbning. Der skal selvfølgelig tages højde for faldet, men ellers er det sådan set lidt underordnet hvor vandløbet kommer til at lægge, bare det bliver åbnet. For at få lodsejeren med skal der selvfølgelig tages mest muligt hensyn til landbrugsdriften, hvis lodsejer ønsker at fortsætte dette. Der skal være så meget dialog som muligt med lodsejeren, da det kan være nøglen til at få det til at lykkes.

Knud: Projektet var oppe og vende i forbindelse med vandplansarbejdet i februar, men blev taget af bordet da ålauget ikke mente at det var noget lodsejeren ville være interesseret i. Derfor er det yderst vigtigt at vi får snakket med lodsejeren inden at vi bringer den op igen.

Flemming: Det bliver en meget stram tidsplan – kan vi nå at få alt dette på plads inden da?

Knud: Hvis der er modvilje mod projektet, kan det være svært at nå at finde et kompromis.

Det blev besluttet at der selvfølgelig skal tages kontakt til lodsejeren inden projektet bliver meldt ind.

Flaskerenden

Der er en spærring tæt ved udløbet i Tude å i form af en ca. 150 m rørlægning med 1 lodsejer.

Flaskerenden blev restaureret i 2015, så det er et fint vandløb med potenti-ale, men ørrederne kan ikke trække derop.

Projektet kunne i forbindelse med åbningen også indarbejde Restaurering af ådal/miniådal.

Ifølge IT-værktøjet kan man forvente at få 200.000-400.000 kr. til sådan en strækning.

Efter spærringen er Flaskerenden ca. 800 m.

Kurt: Jeg mener at Flaskerenden er åben ved udløbet til Tude å.

Vårby å / Bjerger å

Strækingsvis restaurering af hel ådal. Der skal udpeges strækninger som pt. bliver oversvømmet ved store nedbørshændelser.

Gert: Lodsejer Kai er meget interesseret i noget jordfordeling, da han har jorder deromkring der er meget vandlidende.

Lars: Der var en artikel om disse områder i Sjællandske for nyligt.

Knud: Hvis vi skal bruge vores ressourcer fornuftigt, så skal vi nok holde os omkring 2 mio., for ikke at ramme helt over mål.

UFV95s forslag til øvrige indsatser

Sportsfiskerne er glade for at politikerne giver os denne mulighed Ørredernes reproduktion i Tude å har været faldende i mange år, så der er behov for at der bliver gjort noget for at vende den udvikling.

I Miljøstyrelsens skrivelse (15. juni 2020) om de øvrige indsatser skriver de at nøgleordene er målopfyldelse, omkostningseffektivitet, synergi med klimaindsats, biodiversitet m.m.

Bøstruprenden

På Google Earth kan man se at sprøjtesporene vender der, hvor der er rørlagt, så lodsejer, kan måske godt komme til at dyrke arealerne på trods af restaureringen.

Der skal der snakkes med lodsejer, for at finde ud af om der kan findes en løsning.

Flaskerenden

Det er en mindre del af Flaskerenden der er rørlagt. Det er måske ikke så omfattende at få åbnet dette vandløb. Men vi er i tvivl om grundlaget er i orden, så derfor tøver vi lidt på denne.

Bjerger Å Eggerslev Bro-Dambro

Miniådal, hvor den ene side lægges ned. Vores egen miniådal.

Multifunktionel jordfordeling

Tude å - Valbygård-Havrebjerg

Restaurering af Miniådal.

Udlægning af sten i vandløbet.

Projektet vil have en positiv Klimaindsats da det ligger nedstrøms Jernbjerg å, hvor der kommer meget vand fra Slagelse by.

Vestermose å

Bidrag til øget biodiversitet

Miniådal - 10 % lav.

Den øverste del af vandløbet løber i et rør, der ikke kan aflede vandet, der derfor løber over røret og skyller jord ned i den øverste del af Vestermose Å. Dette rør derfor bør åbnes, da der ikke dyrkes henover det.

Vårby å - Erdrup Bro-Eggerslev bro

Miniådal 5% - lav

Klimaeffekt.

Bæredygtig vandløbsvedligeholdelse.

Multifunktionel jordfordeling

Beslutning

På baggrund af de to præsentationer kunne Vandsynsrådet blive enige om at gå videre med de foreslåede indsatser ved Vårby /Bjerge å og i Bøstruprenden.

Administrationen tager kontakt til de involverede lodsejere for at finde ud af om der er opbakning til, at vi melder indsatserne ind.

Knud: De strækninger der blev valgt fra sidste gang der var vandplansarbejde, kan vi ikke rigtig sætte i spil nu.

Per: Kan vi ikke snakke om strækningerne igen? Hvad skal vi gøre for, at det måske bliver spiseligt? Nogle af strækningerne blev jo kun taget ud fordi Slagelse Kommune havde meldt for mange kilometer ind.

Administrationens svar: Udlægning af sten på nogle strækninger blev lynhørt, men blev ikke svaret på. Da der skulle ses på dem igen, var det disse indsatser hvor der var blevet indført udlægning af sten som der var modstand mod.

Der var enighed om at det var ærgerligt at der ikke var så mange med til dagens møde, da det gør det svært at tage strækninger op som andre i rådet tidligere har taget ud.

Det blev fremhævet at det jo ikke udelukker at vi kan arbejde videre med alle de gode forslag til indsatser på den lange bane.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Onsdag den 23. september 2020, Strandvejen 136, 4200 Slagelse

24. september 2020
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Lars Pedersen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Jette Hallig, DOF
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Frida Jønsson, DN
Knud Hansen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Jens Henrik Madsen, Gefion
Claus Sønderkov, Korsør Lystfiskerforening
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Kurt Jørgensen, Udsætningsforeningen Vestsjælland 95

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Johansson, Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik.

Ad. 1 Velkomst og præsentationsrunde

Ad. 2 Lystfiskerne er tilbage i rådet

Per Christensen fortalte lidt om baggrunden for, at lystfiskerne ikke har været en del af Vandsynsrådet i knap to år. Lystfiskerne følte ikke, at de fik nok ud af samarbejdet med Slagelse Kommune.

Per Christensen sendte en særlig tak til Jens Henrik Madsen for indsatserne i Næstved Kommune.

Nogle af årsagerne til at lystfiskerne er tilbage er bl.a. at der foregår en bedre vedligeholdelse af vandløbene, regulativarbejdet er ved at komme på skinner igen, der er et politisk ønske om at finde flere midler til VP3-indsatser mv. Og endelig er der kommet mange opfordringer – det har de lyttet til.

Side2/7

Per Christensen håber at "politik for vandløb" kan tages op igen i Vandsynsrådet.

Kurt Jørgensen: Lystfiskerne har i hele perioden opretholdt arbejdet med vandløbene – bl.a. med udsætning fisk mv.

Ad. 3 Indsatser i vandområdeplanen

Flemming Kortsen fortalte, at udvalget på seneste udvalgsmøde godkendte vandrådets forslag til indsatser. Der er et politisk ønske om at lave vandplansindsatser for yderligere 2 mio. kr. I den forbindelse skal der kigges på UFV95's forslag, samt FØL's indsatsnotat.

Administrationen fortalte at det teknisk set er muligt, at indmelde flere indsatser ind under "øvrige indsatser". Deadline for at vi melder øvrige indsatser ind til sekretariats-kommunen er 2. november. Vandrådet bør evt. have mulighed for at komme med bemærkninger. Der er en risiko for at vi ikke får noget ud af det.

Per Christensen: Slagelse Kommune var berammet til 3,5 mio. kr, men kun har brugt 1,5 mio. kr. Vi skal bruge fantasien og det er ikke altid hyldevarer, der er det rigtige.

Administrationen: Der skal kobles økonomi på indsatserne – og det skal være omkostningseffektivt.

Jens Henrik Madsen: Vandsynsrådet har nøje arbejdet med opgaven og har gjort som Vandrådet har bedt om.

Der indkaldes til et ekstra vandsynsrådsmøde.

Ad. 4 Regulativrevision

Administrationen fortalte, at afgørelserne fra klagenævnet betyder, at vi ikke kan tage udgangspunkt i hvordan vi har vedligeholdt vandløbene før og så se på hvordan vi kan gøre det bedre. Vi er nødt til at kigge på hvad der skal til for at opnå målopfyldelse.

Vi forventer ikke at vi kan nå i mål med 3 x grødeskæring i de målsatte vandløb. Spørgsmålet er hvordan vi både opnår miljømål og samtidig sikre afvandingen.

Gert Schjønning: Hvad er erfaringerne med pincetten?

Administrationen: Pincetten ændrer plantesammensætningen i den rigtige retning.

Gert Schjønning: Brug pincetten, så kan vi måske nøjes med én årlig vedligeholdelse.

Jens Henrik Madsen: Er de vedligeholdelsesfrie vandløb i mål? Nej. Kombiner pincetten med almindelig grødeskæring. En mulighed er også at foretage de nødvendige miljøvurderinger og så vedtage regulativerne igen. Hvis der ikke er nogen der klager – går de jo igennem.

Administrationen: Vi kan ikke nå i mål med 3 x skæring.

Knud Hansen: Foreslår at vi går ned og kigger på sidste års pincet-arbejde i Tude Å efter mødet.

Kurt Jørgensen: Det vigtigste er at vi bliver enige om hvordan vi skal tolke vejledningen. Danmarks Sportsfiskerforbund få mange spørgsmål om den.

Lars Pedersen: Farligt at skrive 3 x grødeskæring ud af regulativerne.

Per Christensen: Vandløb skal passes som en have. Nøglen er at få kigget på skabelonen til strategisk miljøvurdering.

Administrationen: Vi vil meget gerne have jeres gode ideer og input.

Jens Henrik Madsen: Husk at fatte regulativerne i korthed – hold jer til den skabelon vi tidligere har udarbejdet. Det skal være enkelt.

Kurt Jørgensen: Foreslår at der nedsættes en arbejds-undergruppe, der kigger på regulativerne og grødeskæringsvejledningen.

Administrationen: En anden mulighed er at have mere løse principper, så vi ikke fastlægger principper på forhånd, men kigger på hvert enkelt vandløb.

Gert Schjønning: Vejret de seneste år har varieret meget – og planterne gror forskelligt fra år til år. Kan vi indføre en minimums skæring og ellers lade det være efter behov. Det giver bedst mening at foretage grødeskæring i august-september.

Administrationen: Vi tager emnet op igen på næste vandsynsrådsmøde.

Ad. 5 Status på vedligeholdelsen

Vi har opmålt vandløbene og er i gang med oprensningen. Det går planmæssigt. Vi forsøger på nogle strækninger at skabe noget mere bredde og bugtende strømrønde. Vi opsamler løbende erfaringer med pincetten.

Side4/7

Per Christensen: Nedskridninger og aflejringer skal jo væk. Hvis vedligeholdelsen kan få længere levetid ville det være godt. Så når der bliver vedligeholdet skal der bare tages fat!

Knud Hansen: Kan der arbejdes noget mere i dobbelt-profil?

Per Christensen: Eller at lægge den ene side ned.

Administrationen: Det kan man godt, men det kræver formentlig både en reguleringssag og en § 3-dispensation.

Per Christensen: Mange gange bliver vandløbet total skadet efter vedligeholdelse.

Jette Hallig: Det kan være en fordel med bræmmer langs vandløbene, der kan rense overfladevandet før det løber i vandløbene. Det er godt med træer langs vandløbene, der skaber skygge.

Administrationen opfordrede til at køre ned og kigge på oprensningen ved Tude Å efter mødet.

Ad. 6 Tude Ås udmunding

I juli oplevede vi meget vind, der forårsagede en tang/sand-prop i Tude Ås munding den 6. juli. Kommunen tog kontakt til Kystdirektoratet, der er myndighed på havet.

Proppen opløste sig selv efter ca. en uge. To uger efter lå der mange døde fisk, hvorefter udløbet af to omgange blev gravet frit. Hypotesen er, at omsætningen af tang har skabt iltmangel.

Gert Schjønning: Det er ikke usædvanligt at udløbet lukker til.

Administrationen: Det sker ikke, hvis der er nedbør og træk i vandløbet. Men det var en helt tør periode. Af vores logger-data kan man se hændelserne. De varer som regel et par dage. Vi har ikke haft så lang en hændelse tidligere.

Per Christensen: Da vi opdagede alle de døde fisk tog vi kontakt til miljøvagten, der sagde at de skulle ringe 112. Efter 10 min stod der en indsatsleder

og lidt senere flere brandbiler mv. Problemet er forstærket af, at kysten vokser.

Kai Jespersen: Slusen har ikke fungeret i mange år. En lodsejer har sendt et notat med opgørelse over tab pga slusens dårlige forfatning.

Side5/7

Flemming Kortsen: I den foreløbige budgetaftale er der sat penge af til prioritering af slusen. Så hvis Tude Å projektet ikke kommer videre, skal der slusen repareres.

Knud Vincents: Vi er meget opmærksomme på problemet og hvis vi havde kendt tidshorizonten på Tude Å-projektet havde vi for længst lavet slusen.

Kurt Jørgensen: Hvis slusen havde virket ville der ske et skyl af udmundingen – når den åbne igen.

Jens Henrik Madsen: Det er ikke i orden med oversvømmede arealer ved Tude Å fordi at slusen ikke fungerer.

Ad. 7 Miljømæssige konsekvenser af klapping af sand nær udløbet i Tude Å

Jens Henrik Madsen synes det er problematisk at der er givet tilladelse til klapping af sand tæt på udløbet af Tude Å. Kan man det uden en miljøvurdering. Det giver problemer når der bliver lagt meget på én gang.

Per Christensen: Troede at Kystdirektoratet lavede hydrauliske modelleringer. Men de havde bare kigget på et kort og set, at der var en erosionskyst og givet tilladelse til at smide sandet dér. Kystdirektoratet har ikke været opmærksomme på, at der ligger en vandløbsudmunding.

Jens Henrik Madsen: spurgte om kommunen ikke har haft sagen i høring.

Flemming Kortsen: Jo det har vi, men vi har ikke afgivet høringssvar.

Ad. 8 Indsnævring af vandløb

Per Christensen mener, at der er nogle vandløb, der er indsnævret og danner flaskehalse. I Seerdrup Å vil Per gennemgå vandløbet sammen med Kenneth Klausen og kigge på hvad der kan gøres.

Kurt Jørgensen: Det er vigtigt at koordinere udsætningen af fisk med hvor der skal luftes gydebanker. Kurt koordinerer med administrationen.

Ad. 9 Robusthedsanalyser

Jens Henrik Madsen mener at robusthedsanalyserne er spild af penge. Især Q/H-vandløb kan man ikke bruge det på. Vi skal tilbage til 2 l/sek. og droppe robusthedsanalyserne.

Administrationen: Vi arbejder efter en politisk beslutning. Udfordringen er at vi ikke må skære alt over én kam og bare sige 2 l/sek over alt – det holder ikke.

Knud Vincents: Synes det var en øjenåbner, at det ikke altid er løsningen at bygge bassiner og tilbageholde vandet. Spørgsmålet er om det kan gøres mere intelligent.

Per Christensen: Der er to hensyn; vandafledning og målopfyldelse. Selve robusthedsanalyserne fortæller hvornår landbrugets arealer oversvømmes. Det bliver "lovliggjort" med robusthedsanalyser. Konsulenten fra Orbicon har ikke fokus på målopfyldelse og snakkede om at vandløbene har godt af et "flom".

Administrationen: Nej, det var ikke det konsulenten fra Orbicon sagde. Det han sagde var, at det er måske bedre at vi har en større dagligdags afledning – så vi undgår "flom".

Per Christensen: Der er for lidt fokus på ilt og temperatur. Bassinet leverer 30 grader varmt vand. I forbindelse med seneste lokalplan leverede vi et 18 siders langt høringssvar. Bassinet ved Skovse er konstrueret forkert. Konsulentfirmaet har vildledt os og Per mener, at administrationen har erkendt at der er forkert. Forsyningsselskabet sidder på hænderne. Vi har peget på løsningen.

Administrationen: Det er et gammelt, lovligt bassin og har ikke noget med robusthedsanalyserne at gøre. Robusthedsanalyserne skal bruges fremadrettet. Der er sat temperatur-logger på bassinet.

Lars Pedersen: Synes også at der mangler fisk, men landbruget og vandafledningen skal også vægtes.

Flemming Kortsen: Det er ikke bestilt arbejde. Vi vil gerne have jeres input og det tages til efterretning og vi vender det med rådgiver.

Kurt Jørgensen: Robusthedsanalyserne betyder at der nu i stedet for 0,5 m³/ha kan udledes 5 m³/ha til vores mest sårbare vandløb Skovse-Gudum å.

Knud Hansen: Bassinerne har vi brug for eller drukner vi i vand – ikke samme dag, men dagene efter en hændelse.

Knud Vincents: Det kommer an på hvor vi ellers parkerer vandet.

Per Christensen: Har talt med DANVA, der giver Per ret. Skovrejsningsprojektet kan løse nogle af udfordringerne.

Administrationen: Vi er i fuld gang med at skærpe vores ansøgning til fri multifunktional jordfordeling ved Nordskoven, med de samme projektele-menter som tidligere. Vandsynsrådet vil blive involveret når der skal udarbejdes konkretet projekter i området.

Side 7/7

Jette Hallig: Det er begyndt at komme frøer ved Nordskoven – det er positivt for fuglene. Det tegner godt.

Ad. 10 Status på projekterne

Vi har fået tilsagn om at gå i gang med de fleste af VP2 indsætserne, bortset fra indsætserne Ålerenden og Fladmose Å.

Der er givet afslag på ca. 900 meter af Ålerenden opstrøms Maglesø. Administrationen foreslog at vi søger om fritagelse på denne strækning, da den ikke er omkostningseffektiv.

Fladmose å er skudt til hjørne, da vi ikke kan søge på den lige nu. Vi afventer et blødbundsindeks.

Vi påbegynder forundersøgelserne nu for at få fastlagt mere præcist hvor, der skal laves hvad.

Kurt Jørgensen: Lukker pengekassen ikke ved udgangen af 2021.

Administrationen: Nej, der er midler indtil marts 2023. Der kan ikke gives projektførlængelser i vp2 udover 1. kvartal 2023. Staten er ikke helt tilfreds med, at kommunerne ikke er nået længere med vandplansindsætserne.

Ad. 11 Eventuelt

Ingen bemærkninger.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Onsdag den 1. juli 2020

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Jette Hallig, DOF
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Frida Jønsson, DN
Knud Hansen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Jens Henrik Madsen, Gefion

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Peter Johansen, Entreprenørservice
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik.

Ad. 1 Velkomst

Ad. 2 Status på vedligeholdelsen

Vi besøgte Marbækrenden, hvor der var en demonstration af grøde-pincetten på en mindre maskine, der er mere fleksibel. Det var samtidig en undersøgelse af om det er muligt, at tage pindsvineknop med pincetten tidligt på sæsonen, mens den stadig er blød i stænglen. Forsøget gik godt! Det vil være en fordel at tage pindsvineknop tidligt på sæsonen, så brinkfødderne kan nå at vokse til igen.

5. august 2020

Sagsnr.: 330-2018-5737

Kontaktperson:

Kristina Bjerre

Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.

EAN: 5798007388331

Derefter besigtigede vi Seerdrup Å. Der har i år kun været en lille genvækst af pindsvineknop i Seerdrup Å efter at vi benyttede grødepincetten sidste år. Åmændene har i den første skæring kunne udføre en meget selektiv grødeskæring med en god gammeldags le.

Positive vandplanter er blevet mere fremtrædende, vi har fx set en del flere vandranunkel fra st. 1200-4400.

Åmændene har desuden fundet flere huller i brinken, der kunne ligne isfuglereder.

Generelt om vedligeholdelsen af vandløbene: Vi er igennem ca. 60-70 pct. af første skæring. Der er generelt meget grøde – og mange trådalger.

Vi har fået opmålt 53 km vandløb. Ca. 11 km vandløb overholder ikke regulativerne.

Tude Å er blevet opmålt pr. 100 m – 29,4 km i alt. Der er nogen strækninger, der ikke overholder regulativet. Aflejringer og rodmasse tages op.

Ad. 3 Status på regulativrevisionen

Slagelse Kommune har fået hjemvist regulativerne for Vesterlose å og Maglemose å til fornyet behandling af Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Regulativerne er hjemsendt fordi der ikke er foretaget en screening for miljøvurdering. Endvidere har klagenævnet påpeget, at det ikke er tilstrækkeligt, at vurdere påvirkning af bilag IV-arter, der lever i vandløb. Vi skal ligeledes vurdere om regulativerne kan påvirke bilag IV-arter, der lever i de å-nære områder.

Regulativet fore Maglemose Å er hjemsendt fordi der ikke er foretaget en lovliggørende regulering af de ændringer, der blev udført i forbindelse med anlæggelsen af Vestmotorvejen.

Kenneth Klausen påpegede at det er vigtigt at vandløbene opmåles før regulativrevisionen.

Knud Hansen spurgte ind til konsekvenserne for Tude å og tillægsregulativet.

Jens Henrik Madsen udtrykte ærgrelse over afgørelserne.

Hyppig grødeskæring kan have en negativ indflydelse på målopfyldelsen af vandløb og vi skal derfor have revideret grødeskæringsprincipperne.

Pincetten kan måske være en del af løsningen – lige som vi skal have kigget mere på brinkskæring.

Gert Schjönning spurgte til om kommunen har trukket ansøgningen om fravigelse af miljømål. Det har vi ikke.

Side3/4

Jens Henrik Madsen fortalte at der er kommet en ny afgørelse om naturvandløb.

Jette Hallig oplyste at der er mange fugle ved Tude Å. Græs bliver slået meget tidligt – det vil være en stor fordel for fuglene hvis slåningen kan skubbes 14 dage.

Slagelse Kommune vurderer på baggrund af afgørelserne, at det bliver vanskeligt at komme igennem med en ekstra grødeskæring i de målsatte vandløb. Vi skal have fokus på brinksækering og pindsvinepincetten og så skal vi kigge nærmere på selektiv grødeskæring og behovstyret grødeskæring.

Slagelse Kommune vil på det kommende vandsynsrådsmøde komme med et mere konkret forslag til nye grødeskæringsprincipper.

Gert Schjönning spurgte ind til hvordan brinksækering foregår.

Ad. 4 Vandsynsrådets rolle

Knud Vincents indledte med at fortælle, at udvalget har stor gavn af vandsynsrådets arbejde. Hvis medlemmer kommer med høringsvar uden om vandsynsrådet – udvander det i et vist omfang rådets rolle. Der er vigtigt at alle møder op til møderne og deltager aktivt i arbejdet og giver deres mening til kende sammen med de øvrige medlemmer. Så har vi en mulighed for at få vægtet og afvejet de forskellige interesser i det rette forum.

Knud Hansen synes at det er godt at mødes.

Jens Henrik Madsen er ærgerlig over, at der er vigtige spillere, der står udenfor.

Kenneth Klausen synes at parterne er begyndt at enes mere og at vi sammen når langt. Fint at der samtidig kan være en direkte dialog imellem administrationen og ålaug.

Frida Jønsson synes det er spændende at være med og mener at det er vigtigt at vi kan sætte os sammen.

Flemming Kortsen mener det er en kæmpe gevinst for kommunen at have et aktivt vandsynsråd.

Gert Schjönning sagde, at han repræsenterer Friluftsrådet, men han er både lystfisker og sportsfisker. Lystfiskerne er ikke utilfredse med vandsynsrådet,

men med Tude å-projektet. Ser sig selv som en vagthund. Lystfiskerne arbejder mindst lige så meget med sagerne som hidtidig – bare på sidelinjen. Gert er medunderskriver på lystfiskernes alternative forslag til vandløbsindsatser.

Ad. 5 Status på vandrådsarbejdet

På et vandrådsmøde den 25. juni 2020 blev det besluttet, at de foreslåede indsatser i Slagelse Kommune skal reduceres med 18 km indsats af 322.779 kr. og at vandsynsrådet skal løse denne opgave.

Jens Henrik Madsen ønsker at beholde sandfanget i Lindes Å. Det er ikke hans kop te at udlægge store sten i stedet for en ny bund.

Kenneth Klausen spørger om indsatsen med sten kan fjernes og der i stedet kan plantes træer.

Jens Henrik Madsen foreslår, at den ene indsats i Tude Å fjernes (o8340_d).

Kenneth Klausen mener ligeledes at der behov for et sandfang i Lindes Å.

Vandsynsrådet – bort set fra Gert Schjønning og Knud Hansen – blev enige om at foreslå vandrådet, at indsatserne i Tude Å (o8340_d) og Vestermose Å (o4553_b) fjernes. Dermed er der fundet 13,391 km indsats af 324.620 kr.

Gert Schjønning forstår ikke hvorfor der ikke indmeldes indsatser for hele den ramme, der var givet fra staten.

Administration påpegede at pengene er givet til hovedvandoplandet.

Knud Vincents sagde, at man ikke skal se isoleret på Slagelse Kommune, men hele hovedvandoplandet. Pengene går ikke til spilde selv om de ikke bliver brugt inden for Slagelse Kommune. Så bliver pengene brugt andet sted inden for hovedvandoplandet.

Ad. 6 Status på Tude ådal-projektet

Vi har søgt om at få lov til at afvige fra miljømålet. Ministeriet har bedt os om at undersøge om der er nogen alternativer. Det er vi i gang med. Vi skal have aktiveret lodsejere og følgegruppen igen.

Ad. 7 Eventuelt

Næste møde bliver i sidste halvdel af september.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 5. marts 2020, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

20. marts 2020

Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Benny Pedersen Kirkerup, Vandløbslav for Saltø Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Jette Hallig, DOF
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Johnny Nielsen, Gefion

Kontaktperson:

Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.

EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Peter Johansen, Entreprenørservice
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik.

Ad. 1 Velkomst.

Ad. 2 Status på vedligeholdelsen:

Vi har fremsendt bilag om metodevalg. Vi vedligeholder som udgangspunkt vandløbene manuelt. Men blød bund, pindsvineknop, tagrør, arbejdsmiljøforhold og myndighedsbehov kan ændre metoden fra manuel til maskine.

Gert Schjønning havde spørgsmål til metodevalgs-skemaet. Administrationen kigger det igennem igen og sender et nyt ud sammen med referatet.

Skel.dk har vundet opgaven om opmåling af Tude Å fra Bromme Møllegård til sammenløb med Vårby Å. I alt 29,4 km. Der bliver målt tværsnitsprofiler med frekvens på 100 meter.

Side2/5

Opsætning af skalapæle forsinket pga. høj vandstand. Opmåling af vandløb er ligeledes udfordret af den høje vandstand, men holder planen. Vinterbeskæringen er også godt i gang - det går planmæssigt.

Benny Pedersen Kirkerup: Hele problematikken er, at vandløbene ikke kan tage vandmasserne.

Jørgen Grüner: Vil gerne vide hvilken handlemuligheder har vi?

Gert Schjönning: Der er kun en mulighed – og det er at lade vandet vende tilbage til ådalene.

Kai Jespersen: Har et areal på 16 ha der ligger indenfor lavbundsarealerne. Der er kommet nye muligheder for at søge støtte til udtagning af disse arealer.

Benny Pedersen Kirkerup: men kan vi komme af med vandet til Storebælt?

Jette Hallig: Ved tilløb til Lindes Å ved Rosted er der blevet fældet meget træ. Er det noget kommunen har sat i værk eller er det lodsejernes eget initiativ?

Benny Pedersen Kirkerup: det er privat initiativ – ved Bøstrup, Bøstruprenden.

Ad. 3: Seerdrup Å:

Administrationen forklarede om nogle tekniske aspekter ved vandføringsmålingerne. Vandføringen er fordelt i profilet, hvor den højeste vandføring er i midten af vandløbet.

Vi har fjernet træbevoksning, pindsvineknop mv. Resultat af den efterfølgende opmåling i Seerdrup Å er, at vandløbet overholder Q/H-kurven.

Der er et hængeparti ved st. 2400-3300 i Seerdrup Å. Der blev gennemført et genslyngningsprojekt i 2008. Vandløbet er flot mæandrerende, men der er ikke administrativt fulgt op. Det er stadig de gamle stationer – vandløbet er blevet længere, så det passer ikke længere. Der skal være relativt kort imellem Q/H-stationerne, hvis Q/H-opmålingen skal give en retvisende billede af vandløbet. Vi er i gang med at kigge på, hvad der skal til for at vi kan få et retvisende Q/H-regulativ.

Gert Schjönning: Det er flot det arbejde, der er lavet. Det er det flotteste vandløb, men der er ingen gydegravninger.

Ad. 4 Status på regulativrevisionen:

Vi er i gang med regulativ-revisioner for: tillæg til Tude Å, Fladmose Å, Tjæreby-Basnæsrenden, Spegerborgrenden og Maderenden.

Side3/5

Vi skal have lavet nye opmålinger af bl.a. Tude å, da den eksisterende er for gammel. For at kunne lave en konsekvensanalyse har vi brug for en ny opmåling.

Der er på baggrund af klagenævnsafgørelser mv. kommet nye krav til redegørelserne, så det er vi i gang med at opdatere.

Kai Jespersen: hvor mange vandløb skal reguleres? Svar: Det ved vi ikke endnu. For Tude Å vil vi vide det omkring maj-juni.

Ad. 5 Omklassificering:

Baggrunden for omklassificering af vandløbene er først og fremmest for at få ensrettet serviceniveauet i kommunen. Omklassificeringen blev politisk besluttet i 2016. Omklassificeringen følger KLs principper.

De vandløb, der skal omklassificeres til private er hovedsageligt rørlagte strækninger. De vandløb der skal omklassificeres til offentlige er og målsatte strækninger.

De første vandløb, der skal omklassificeres er Kirkerenden, Olleruprenden, Vestermoserenden og Vandløb 13-19.

Kai Jespersen: Hvis et vandløb modtager væsentlige mængder spildevand fra et offentligt rensningsanlæg med overløb – så skal vandløbet forblive offentligt.

Vestermoserenden er et privat vandløb som vi alligevel har vedligeholdt, da der er ledt spildevand fra en offentlig skole. Det er ikke længere en offentlig skole og dermed er der ingen offentlig interesse.

Jørgen Grüner: Hvem skal vedligeholde vandløbet efterfølgende? Svar: Det skal lodsejerne.

Jørgen Grüner: Da den offentlige skole blev lukket var der 37 elever – nu er der 200 elever på privatskolen.

Lodsejerne bliver hørt før der bliver truffet beslutning.

Ad. 6: Multifunktionel jordfordeling.

Naturstyrelsen ønsker i samarbejde med Slagelse Kommune, at ansøge om fri jordfordeling i et multifunktionelt jordfordelingsprojekt ved Nordskoven – skovrejsningsprojektet nord for Slagelse.

Det kræver at skovrejsningsprojektet udvides til etape 2, hvilket Byrådet skal træffe beslutning om.

Mulige projektelementer i området er: skovrejsning, mere natur, beskyttelse af drikkevandet i BNBO, genopretning af Gudum Å og ådal, omlægning til økologi og skovlandbrug ved Jernbjerggård, samt en rekreativ indsats med socialt sigte.

Vandsynsrådet udtrykte generelt opbakning til projektet, der er baseret på frivillighed. Det blev nævnt, at nogen formentlig gerne vil deltage i projektet, hvis de kan beholde jorden mod at der gives erstatning for rådighedsindskrænkninger – fremfor at sælge arealerne fra.

Ad. 7 Opfølgning på vandrådsarbejdet:

Indstillingen fra Vandsynsrådet er godkendt af udvalget, med de ændringsforslag som administration er kommet med dvs. udskiftning af bund ændret til udlægning af groft materiale på nogle strækninger. Genslyngning af 300 m i Bjerge Å er udtaget efter aftale med lodsejer (det var en forudsætning fra vandsynsrådet at denne lodsejer blev hørt inden man tog endelig stilling til denne indsats). Indstillingen skal fremlægges for Vandrådet den 23. marts.

Note: Vandrådsmødet den 23. marts er efterfølgende rykket til 11. maj grundet Covid-19 og afholdes digitalt såfremt forsamlingsforbuddet fortsætter. Sekretariatskommunerne arbejder på at få digitale løsninger på plads og vandsrådets medlemmer vil i god tid blive introduceret til løsningen så de er fortrolige med dem inden 11. maj.

Benny Pedersen Kirkerup: Bemærkede at det var en meget kort høringsfrist Vandsynsrådet fik til de administrative ændringsforslag.

Ad. 8 Fiskeundersøgelse 2019:

Vi har fået lavet en gydeaktivitets- og fiskeundersøgelse af Fiskeøkologisk Laboratorium (FØL) for at få en status på ørredbestanden i Tude og Vårby åsystemer og for at blive klogere på, hvilke problematikker er der i systemet.

Umiddelbart ses der en tilbagegang i antallet af gydegravninger og mængden af ørredyngel (DFFVø). Det står umiddelbart bedre til for de øvrige fiskearter (DFFVa).

Det er væsentligt at huske på, at der i resultaterne af undersøgelserne kun indgår data fra 2 år (2013 og 2019) og ikke en længere årrække af data. Det er muligt at nogen af resultaterne kan forklares med årsvariation, de tørre somre i 2018 og 2019 eller måske generelle nedgangs år i ørredbestanden.

Overordnet set er problemet for Tude Å-systemet:

- Sedimenttransporten som forringer gydebanker og klækkesuccesen i bankerne.
- Manglende skjul til ørredynglen.

For Vårby Å-systemet er det:

- Sedimenttransporten som forringer gydebanker og klækkesuccesen i bankerne.
- Manglende skjul for til ørredynglen.
- Manglende opgang af moderfisk i vandløbene, der er egnede gydebanker men ikke nogen aktivitet.

Gert Schjønning: Konklusion er klar – det er ikke for godt.

Kenneth Klausen: Er vi på vej ud af en forkert tangent?

Gert Schjønning: Det store problem er alt det sand.

Ad. 9 Projektplan 2020:

Kompenserende tiltag i forbindelse med Tude Å projektet.

Opfølgning på Skelbæk

- Tilpasning af det etablerede projekt; supplerings af sten og oprensning af sand
- Træplantning langs vandløbet

Faunapassager under broer.

Ad. 10 Status på politik for vandløbsområdet:

Der var et ønske om, at politikken blev hørt i offentligheden. Det blev afvist i Byrådet. Det medførte en ny initiativsag. Steen Olsen mener ikke at politikken overholder lovgivningen. Nu er den endelig vedtaget. Den giver administrationen retning.

Ad. 11 Status på Tude ådal-projektet:

Sagen ligger stadig i ministeriet. De ved ikke hvornår den bliver behandlet.

Ad. 12 Eventuelt: Træer i renden ved Nordskoven.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 28. november 2019, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

9. december 2019
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Benny Pedersen Kirkerup, Vandløbslav for Saltø Å
Jens Ellegaard, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Jette Hallig, DOF
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Jens Henrik Madsen, Gefion
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Frida Jønsson, DN

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Peter Johansen, Entreprenørservice
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Riemer Johansson, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik.

Ad 1: Velkomst og præsentationsrunde

Knud Vincents bød velkommen.

Ad 2: Status på regulativrevisionen

Vier i gang med et tillægsregulativ for Tude Å. Der blev afholdt lodsejermøde for en måneds tid siden, hvor 15 lodsejere deltog. Tillægsregulativet skal først og fremmest lovliggøre den eksisterende praksis, hvor vandløbet bliver skåret én gang om året. I forslag til regulativ vil der blive beskrevet en strømrendeskæring på 2-3 m i en bugtet strømrende. Derudover vil der foregå en bekæmpelse af pindsvineknop. Vandløbet er beskyttet efter § 3 i

naturbeskyttelsesloven, så det er begrænset hvad vi kan indføre af vedligeholdelse.

Ger Schjønning: Hvorfor skal pindsvineknoppen skæres, når vi har pincetten, der kan tage det? Svar: Vi skriver at der skal bekæmpes ved roden. Men vi skriver ikke om der bruges den ene eller den anden grødeskæringsmetode. Vi skal skelne imellem ordinær grødeskæring og bekæmpelse.

Side2/6

Der blev afholdt lodsejermøde vedr. Fladmose Å i 2016 og regulativarbejdet startede op, men er ikke blevet afsluttet. Vi vil derfor indkalde til et nyt lodsejermøde igen i starten 2020. I forslag til nyt regulativ for Fladmose Å vil der blive indført en ekstra skæring, så vi går fra to til tre årlige grødeskæringer. Grødeskæringen vil gå fra en fuld skæring til en delvis strømrendeskæring. Derudover vil der indføres bestemmelse om bekæmpelse af stivstænglet vegetation og indføres brinksæring på den ene brink.

Jette Hallig: Det vil være godt hvis man kun brinksærer fra den ene side.

Knud Vincents: Udfordringen kan blive at den ene brink så springer i skov.

Jens Ellegaard: Det er en stor fordel med brinksæring, så man får græs-dækkede brinker frem for stivstænglet vegetation.

I de nye regulativer indføres også et mulighed for ekstraordinær bekæmpelse af uønskede arter på brinkerne.

I område 1 af regulativrevisionen har vi fået vedtaget nye regulativer for Vestermose Å, Maglemose Å og Lillevangsrenden. Regulativerne for Vestermose Å og Maglemose Å er dog påklagede. I område 1 mangler vi Skovse-Gudum Å, der har et Q/H-regulativ. Kirkerenden og Olleruprenden står for at skulle nedklassificeres.

Jens Henrik Madsen: Har talt med Per Christensen – han overvejer at trække klagen over regulativet for Vestermose Å tilbage efter at vi har fået pincetten. Svar: Administrationen ser positivt på dette og vil indlede en kontakt med klagerne for Vestermose Å og Maglemose Å regulativerne, for at finde ud af om der er mulighed for at finde et kompromis, som klager kan finde tilfredsstillende, indenfor de politisk besluttede principper for revision af vandløbsregulativerne (jf. udvalgets beslutning den 4. maj 2015).

Jens Henrik Madsen: Er der offentligt vand på de vandløb, der skal nedklassificeres? Svar: De vandløb, som administrationen har vurderet vil kunne nedklassificeres, er blevet screenet på baggrund af KLs kriterier for offentlige vandløb, herunder om vandløbet modtager væsentlige mængder offentligt vand, fx spildevand.

Screeningen af vandløbene og den politiske beslutning sendes sammen med referatet til vandsynsrådets medlemmer.

Ad. 3: Status på projekter

Administrationen gennemgik vandløbsindsatserne fra Vandområdeplan 2015-2021. Vi ansøger om forundersøgelse i marts-maj 2020 og forventer opstart og kontakt til lodsejere i sommeren 2020.

I Vestermose Å har vi afsluttet genopretnings-projektet, der bestod af 11 gydebanks og udlægning af store sten og skjulesten.

Restaureringsprojektet i Skelbæk er ligeledes færdigt. Der er lavet nye slyngninger og anlagt 10 gydebanks/stryg, samt foretaget udlægning af store sten og skjulesten.

Jens Ellegaard: Hvorfor bliver der ikke sået græs som brinksikring ved nyanlæggelse? Når det regner vil sediment fra brinkerne skride ned i åen. Svar: Der er brinksikret med sten, men der bliver som udgangspunkt ikke lavet anden sikring.

Jette Hallig: foreslår at der sås med en vildblomsterfrøblanding.

Administrationen vil tage anbefalingerne med i overvejelserne næste gang, der skal etableres nye brinker.

Ad 4: Status på vandområdeplanerne

Bækkeledsrenden kommer tilbage i vandområdeplanen.

Der skal som minimum udpeges 2.600 km indsats og fjernes 250 spærringer. Der kan peges på omkostningseffektive "øvrige indsats", men der er ikke afsat en økonomisk ramme til dette.

Den foreslåede økonomiske ramme er 436,8 mio. til indsats + 114 mio. til erstatninger.

Næstved er sekretariatskommune for Smålandsfarvandet. Rådet nedsættes 2. december 2020. Indberetning skal ske senest 22. september 2020. Rådets arbejde afsluttes i løbet af juni, så det kan nå politisk behandling.

Vandsynsrådet inddrages i arbejdet. Næste møde i vandsynsrådet er planlagt til marts, men der kan blive behov for at mødes før.

Jens-Henrik Madsen: Mærkeligt at man ikke tager vandløbskvalitet med som en parameter. Det hjælper ikke at genslynge mv, hvis man ikke tager vandkvalitet med.

IT-værktøjet bliver tilgængeligt i begyndelse af december og kan tilgås her:

<https://mfvm.dk/natur/vande/vores-vandmiljoe/proces/vandraad-2019-2020/>

Ad 5: Status på vedligeholdelsen

Administrationen gav en status på opmålingen, der har ført til oprensning af en række vandløb. Derudover er der gennemført vinterbeskæring af trævegetation og vi er i gang med at udskifte en del skalapæle.

Benny Pedersen Kirkerup: Har talt med ham der rensede op i Tranebækrenden. Han mente at han bare kunne mærke hvor bunden skal være. Svar: Vi foretager repræsentative stikprøve-opmålinger efter oprensningen.

Jens Ellegaard: Vil gerne kvittere for, at opgaven bliver taget alvorligt.

Gert Schjønning: Havde spørgsmål til OrbiVapp. Svar: OrbiVapp'en skal opdateres for nogle af vandløbene.

Pincetten er vi ikke færdige med at konkludere på, men den skaber noget sedimenttransport.

Gert Schjønning: Det ser ud til at der ryger meget sediment ud, når man ryster planterne. Svar: Ja, der kommer sediment med op og derfor er pincetten en mellemting mellem et oprensnings- og grødeskæringsværktøj.

De kommunerne der har brugt den i flere år siger at der kun er 20 pct. genvækst af pindsvineknop.

Der er bestilt en mindre pincet.

Ad. 6: Seerdrup Å

Seerdrup Å er et ustabil vandløbsregime. Vi har indenfor rammerne af regulativet fjernet aflejringer på bunden, fjernet pindsvineknop med pincetten mv. Vandløbet er også blevet beskåret for trævegetation, men pga. ynglende isfugl, som er en bilagsart i fuglebeskyttelsesdirektivet, er der blevet skåret lidt mindre – velvidende at vi er nødt til at beskære igen næste år.

Seerdrup Å bliver opmålt med vingemåler i begyndelsen af december, for at finde ud af hvor stor en vandføring der er.

Ad. 7: Isfugl og andre fugle ved vandløb

Jette Hallig orienterede om isfugl og andre fugle knyttet til vandløb:

Isfugl: Kulørt, 17-19 cm lang, kraftigt og langt næb. Yngler ved langsomt strømmende vandløb. Brug for træer og grene ud over vandløbene, hvorfra den fisker. Borer huller i brinkerne, hvor den har rede. Det er en sjælden ynglefugl. Officielt er der 4 ynglepar i Vestsjælland – uofficielt er der 3-4 ynglepar ved Tude Å.

Bjergvipstjert: Gul bug og grågrøn på ryggen, 17-20 cm lang. Findes ved mindre, strømmende vandløb og ved skovsøer. Har ikke ynglet på Vestsjælland. Ca. 400 i DK. Ynglepladser truet. Ses mest på træk og rastende om vinteren. Kan opleves ved renseanlægget hver vinter.

Vandstær: 17-20 cm lang, yngler ved stømmende dybe åer. Kan opleves ved Høm og Raadvad. Sjælden i Slagelse Kommune. Elsker store sten, som den kan sidde på i åen. Spiser insekter og andre smådyr fra vandets bund. Der er basis for at opleve den ved Tude Å.

Jens-Henrik Madsen: Synes det er spændende at vi har den biodiversitet, men det er ikke i orden at forhindre kommunens folk i at foretage vedligeholdelsen.

Knud Vincents: Det er bedst at finde løsninger sammen i stedet for at gå igennem pressen og grave grøfter. Vi kan nå langt hvis vi bruger hinanden.

Ved Seerdrup Å er løsningen blevet at beskære trævegetationen lidt mindre, men hyppigere – af hensyn til isfugl.

Ad. 8: Eventuelt

Jens-Henrik Madsen: Kan det måles, at der er udledt insektgifte til Jernbjerg Å? Svar: Vi har taget prøver af smådyrssammensætningen, men vi kan ikke lave en konklusion endnu.

Gert Schjønning: Der er fundet deforme tanglopper.

Jette Hallig: Mosehornugle m.fl. ser vi ikke så tit længere.

Knud Vincents: Undersøger man også opstrøms? Svar: Ja, der foretages kontrolprøver opstrøms.

Benny Pedersen Kirkerup: Bliver overløb registrerede? Landbruget har registreret flere overløb end forsyningen indberetter. Svar: Forsyningen har pligt til at indberette overløb til Miljøstyrelsen. Vi følger op på oplysningen.

Kai Jespersen: Hvad er status på Tude Å projektet? Svar: Vi har anmodet Miljøministeriet om afvigelse fra miljømålene. Derefter skal der gives en tilladelse efter vandløbsloven og kystbeskyttelsesloven.

Gert Schjønning: Det man har ansøgt om kan man vel nærmest kalde en nedklassificering? Svar: Ambitionsniveauet for Tude Å nedsættes ikke. Men det er en dispensation til, at vi i det konkrete projekt ser bort fra målsætningen. Tude Å projektet er et restaureringsprojekt.

Gert Schjønning: Hvis smolten ikke kan komme op i systemet, så kan det jo være ligegyldigt.

Knud Vincents: Vandløbspolitikken blev godkendt på byrådsmødet, men der var et ønske om at den skulle ud i en offentlig høring.

Gert Schjønning: Er fortsat utilfreds over nogle af formuleringerne i politikken. Synes ikke at vandløbslovens to hovedhensyn er ligeligt afvejet.

Den vedtagne politik sendes ud sammen med referatet.

Jens-Henrik Madsen: Bliver der ændret regulativtyper i forbindelse med revisionen. Svar: Ja, geometrisk skikkelse ændres til teoretisk skikkelse med den nye kontrolmetode, hvor tolerancen på 10 cm tillægges bunden i stedet for vandspejlet.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 12. september 2019, Tude Å

13. september 2019
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Benny Pedersen Kirkerup, Vandløbslav for Saltø Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Jette Hallig, DOF
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Jens Henrik Madsen, Gefion
Knud Hansen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Peter Johansen, Entreprenørservice
Nikolaj Dam, Miljø, Plan og Teknik
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Riemer Johansson, Miljø, Plan og Teknik

Referent: Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Ad 1: Velkomst og præsentationsrunde

Knud Vincents bød velkommen.

Ad 2 og 4: Status på vedligeholdelsen og Seerdrup Å V/Henrik Poulsen

Entreprenørservice demonstrerede den nye pindsvineknop-pincet, som Entreprenørservice har udviklet efter en studietur til Næstved Kommune, der har en tilsvarende maskine.

På grund af den tørre sommer sidste år, en mild vinter og det solrige forår i år er der meget overvintrende grøde og den øvrige grøde er kommet godt fra start. Pindsvineknop og tagrør er vokset godt ud i strømrøden.

Topskæring har vist sig at have udfordringer især ved lave vandføringer, fordi det er svært at foretage skæringen med den store mejekurv, uden at støde på brinkerne, og dermed lave mindre skader på disse.

Side2/6

Den nye "pincet" fjerner effektivt pindsvineknop. Administrationen har dog brug for at indhente erfaring med metoden og har derfor udpeget flere projektstrækninger på Tude Å og Seerdrup Å.

Nogle af de spørgsmål, der skal undersøges nærmere er:

- Hvad sker der når pindsvineknop vokser på fast bund?
- Hvor meget sedimenttransport skaber metoden?
- Er det grødeskæring eller oprensning?
- Hvor langt henne på sæsonen kan vi bruge den?
- Hvilke plantearter kan den bruges på?
- Hvor smalle vandløb kan pincetten anvendes i?

På prøvestrækningerne opmåles tværsnitsprofilen før og efter brug af pincetten og der foretages en droneoverflyvning, samtidig med at pincetten bruges, for at overvåge sedimenttransporten i forbindelse med anvendelsen.

Vandsynsrådet var generelt positive overfor pincetten og tilfredse med, at der er handlet hurtigt på opfordringen på sidste vandsynsrådsmøde. Der blev udtrykt ønske om, at pincetten hurtigt kommer i brug i flere vandløb.

Jørgen Grüner spurgte til om man kan have en strategi for tilplantning af træer langs vandløbene. Administrationen svarede, at det er en del af virkemidlerne i vandområdeplanerne og der er udpeget konkrete strækninger. Træplantning tænkes som regel også ind i vores egne restaureringsprojekter. Knud Hansen påpegede at det ikke er ligegyldigt hvilke træsorter, der vælges.

Vi er i gang med sidste del af grødeskæringsterminen. Vi mangler pt. ca. 11 vandløb og vi forventer at være færdige i slutningen af september.

Vi har med hjælp fra NIRAS fået opmålt 14 vandløb – i alt ca. 52 km vandløb. Der er behov for oprensning i forskelligt omfang på 11,6 km. Særligt Lindes Å og Seerdrup Å har et stort oprensningsbehov.

I Seerdrup Å gennemgår 2 åmænd med motorsav vandløbet og beskærer alt trævegetation, så der er frit 1,5 m over normal vandstand. Alle aflejringer af mudder og sand oprenses og pincetten skal fjerne stivstænglet vegetation.

Sten og grus, herunder gydebanker, må ikke opgraves eller omlejres og overhængende brinker må ikke beskadiges.

Når Seerdrup Å er oprenset, indenfor regulativets rammer, skal vi have opmålt vandløbet igen og vurdere om oprensningen har været tilstrækkelig til, at regulativet overholdes.

Side3/6

Kenneth Klausen udtrykte frustration over, at der ikke må oprenses i sten og grus, når regulativet ikke er overholdt. Administrationen medgav, at der er behov for at få lovliggjort situationen i Seerdrup Å. Først når vi har foretaget oprensningen af aflejringer mv., kan vi vurdere om der er behov for yderligere tiltag.

Der opsættes nye skalapæle i Bjerge Å, Seerdrup Å og Lindes Å

Der foretages beskæring af trævegetation i: Seerdrup Å, Lindes Å, Bjerge å, Snogebækken, Tranebækken og Tude Å (fra Østerstillingrenden til Vårby Å). Der beskæres så der er frit 1,5 meter over normal vandstand, så oprensningen kan udføres.

Administrationen vil meget gerne have tilbagemeldinger på vedligeholdelsen af vandløbene.

Ad 3: Genopstart af regulativrevisionen v/Nikolaj Thyssen Dam

Nikolaj har overtaget regulativrevisionen og er i gang med at genopstarte arbejdet. Formålet med revisionen er, at få harmoniseret regulativerne i kommunen, få ajourført regulativerne med nyeste viden og data, samt sikre afvanding ved vedligeholdelse efter mere miljøvenlige principper.

Vi fortsætter umiddelbart med samme principper som tidligere vedtaget. Men det er 4 år siden principperne blev politisk vedtaget. Vi undersøger om de skal tages op til genovervejelse.

- Grødeskæringsprincipper:
Differentieret grødeskæring efter fald og bredde, smal strømrønde, bugtet forløb, brinkskaering, ekstra skæringer, ekstra indsats overfor stivstænglet vegetation.
- Principper for regulativtyper:
Nye regulativtyper for 18 vandløb med geometrisk skikkelse til teoretisk skikkelse.
3 H/A-regulativer skal højst sandsynligt også ændres.

Jette Hallig spurgte til om valget af regulativtype er et spørgsmål om økonomi. Administrationen svarede, at det er det ikke, men regulativtypen kan have indflydelse på hvor tit vandløbet skal oprenses. Geometrisk skikkelse fastholder vandløbet i en bestemt skikkelse.

Jens Henrik Madsen bemærkede, at geometrisk skikkelse anbefales i rene afvandingskanaler.

Der bliver ikke foretaget fysiske ændringer af vandløbet i forbindelse med revisionen – det kræver en tilladelse til regulering af vandløb og det rejser vi som udgangspunkt ikke i forbindelse med revisionen.

Side4/6

Processen med lodsejermøder, forslag til regulativ, politisk godkendelse, offentlig høring med offentligt møde, tilretning, beslutning - forventes at strække sig over 10 måneder. Vi forventer at kunne vedtage 6-10 regulativrevisioner om året.

Knud Vincents bemærkede, at der var en politisk aftale om 10-12 regulativer om året. Antallet er nedjusteret på baggrund af de erfaringer vi har med revisionen.

Jens Henrik Madsen synes at de nye regulativer er gode og korte og håber at vi vil fortsætte i den stil.

Der er tidligere vedtaget en rækkefølgeplan. H/A-regulativerne skal fremskyndes, da afgørelser fra klagenævnet peger på, at det ikke er en regulativtype, der opfylder vandløbsloven.

Knud Hansen bemærkede, at der er lovning på, at Tude Å skal prioriteres højt. Administrationen er allerede i gang med udarbejdelse af et tillægsregulativ for Tude Å.

Jens Henrik Madsen synes ikke at H/A-regulativerne er så dårlige og er ærgerlig over at de er dømt ude. Administrationen er sådan set enige, men en række kommuner med H/A-regulativer rettede efter afgørelsen henvendelse til klagenævnet for at få uddybet deres afgørelse. Klagenævnet fastholder den linje – det er svært at ignorere.

Administrationen vil fortsat inddrage lodsejere, åmænd og Vandsynsrådet i regulativrevisionen.

Det er planen at 5 vandløb som året skal omklassificeres. De vandløb som vi ønsker at nedklassificere er hovedsageligt rørlagte vandløb. Administrationen ønsker i den forbindelse dialog om mulighed for aftale åbning af det rørlagte vandløb. De vandløb som vi ønsker at opklassificere er private målsatte vandløb.

Tillægsregulativet for Tude Å bliver en balancegang, da vi ikke kan indføre en ny vedligeholdelse af vandløbet, der efter naturbeskyttelsesloven kan forårsage en tilstandsændring af det § 3 beskyttede vandløb, med mindre at der kan gives en dispensation til denne tilstandsændring. Det kræver at den

ændrede vedligeholdelse udformes på en måde, der tager tilstrækkelig hensyn til miljøforholdene i vandløbene.

Knud Hansen påpegede, at man må kunne gå tilbage og kigge i de tidligere regulativer. Han er overbevist om, at det er en fejl, at man ikke har beskrevet en grødeskæring på den ca. 4 km lange strækning fra Østerstillingerenden til Vårby å.

Side5/6

Lodsejerne på strækningen vil snart blive inviteret til lodsejermøde.

Ad. 5: Status på projekter v/Jannick Madsen

Projektet i Harrested er sat i bero, pga. dødsfald blandt lodsejerne.

Projektet i Øllemoserenden har været i offentlig høring. Der er dialog med lodsejer om ændringer af projektet.

Projektet i Vestermose Å er vedtaget og der var klagefrist den 6. september – vi har ikke modtaget klager. Entreprenøren påbegynder arbejdet i uge 38. Der skal etableres 11 gydebanker og skjulesten på en 2 km lang strækning.

Projektet i Skelbækken langs golfbanen er vedtaget og arbejdet med at genslynge 750 meter og anlægge 10 gydebanker påbegyndes uge 38.

Projekterne finansieres af vandløbsgruppens projektmidler.

Jette Hallig spurgte til om der bliver etableret et dige langs golfbanen til opfang af golfbolde. Det gør der ikke, men det har været på tale.

Kenneth Klausen spurgte om det er nødvendigt med alle de skjulesten, der kan fange meget sediment mm. Administrationen fortalte, at det 100 pct. frivillige aftaler og der er blevet foretaget en VASP-beregning på den fladeste strækning i Vestermose Å, hvor det ønskede antal skjulesten er lagt i VASP, for at sikre at vandføringen ikke forringes som følge af udlægningen.

Ad. 6: Politik for administration af vandløb v/ Nina Johansson

Administrationen har tilrettet politikken på baggrund af de høringssvar der er kommet, under hensyntagen til, at der ønskes korte, generelle retningslinjer for hvordan vi skal arbejde med vandløb i Slagelse Kommune.

Jens Henrik Madsen mener, at det er en stor mangel ved anvendelse af robusthedsanalyser, at udledningerne fra den eksisterende bebyggelse regnes med som naturligt bidrag. Administrationen svarede at der er korrekt, at de eksisterende udledninger medregnes som lovligt bidrag.

Kenneth Klausen savner lidt flere detaljer – fx hvor mange kilometer rørlagte strækninger er der tale om.

Knud Hansen spurgte ind til hvordan udgifterne til en omlægning fordeles, hvis der er tale om en kombination af dræn- og spildevand. Administrationen sagde, at forsyningen kan sættes i bidrag afhængig af gavn og nytte. Der er generelt tale om tre slags nytte: afvandings-, rørlægnings- og medbenytter-nytte.

Side6/6

Gert Schjönning bemærkede at formuleringen "så vidt muligt" er elastik i metermål. Ordforklaringen om grødeskæring kan godt formuleres lidt mere præcist.

Ad. 7: Status på vandområdeplanerne v/ Jannick Madsen

Der er ikke noget nyt. Vi afventer et udspil fra den nye miljøminister.

Ad. 8: Eventuelt

Vi drøftede muligheden for at præsentere den nye "pindsvineknop-pincet" for pressen.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Tirsdag den 25. juni 2019 kl. 14-16, Bildsø Å og Harrested Å

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Benny Pedersen Kirkerup, Vandløbslav for Saltø Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Lars Petersen, repræsentant for Harrested Å
Herluf Pilegaard-Sørensen, Landøkonomisk Selskab
Thomas Karlsen, Danmarks Naturfredningsforening
Gert Schjønning, Friluftsrådet
Jens Henrik Madsen, Gefion
Knud Hansen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Søren Hansen, Ålaug for Øvre Tude Å

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Peter Johansen, Entreprenørservice
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Riemer Johansson, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Ad 1: Velkomst

Knud Vincents bød velkommen.

Ad 2: Status på vedligeholdelse V/Henrik Poulsen

Der er foreløbigt blevet opmålt ca. 25 km vandløb i år. Opmålingerne viser, at der er udfordringer med overholdelse af regulativet i Seerdrup Å. Administrationen skal have kigget nærmere på hvordan udfordringen kan løses.

Slagelse Kommune bruger som udgangspunkt de samme åmænd i de samme vandløb år efter år. De manuelle hold er kommunens egne folk. Ma-

26. juni 2019
Sagsnr.: 330-2018-5737

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

skinførerne købes ind ude fra. Ca. 100 km skæres med mejekurv og ca. 80 km skæres manuelt.

På grund af den milde vinter er der meget overvintret grøde. Kombineret med et mildt forår med gunstige vækstbetingelser betyder det, at der er rigtig meget plantevækst i vandløbene på nuværende tidspunkt.

Side2/4

Selv i vandløb, hvor der allerede har været en grødeskæring, er der igen meget grøde. Det gælder fx Vårby Å. Det er dog ikke et problem på nuværende tidspunkt, da der ikke er så meget vand i vandløbene. Administrationen er dog opmærksom på udfordringen, hvis der pludselig varsles skybrud.

Ad. 3: Besigtigelse af grødeskæring på udvalgte vandløbsstrækninger

Skæring med mejekurv blev demonstreret i Bildsø Å.

Derefter kørte vi til Harrested Å, hvor åmændene viste hvordan vandløbet skæres manuelt med motorle.

Ad. 4: Politik for administration af vandløb v/Nina Johansson

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget har på seneste udvalgs møde drøftet et udkast til en politik for vandløbsområdet. Udvalget ønsker Vandsynsrådets bemærkninger til politikken. Vandsynsrådet bemærkede bl.a. følgende:

- Det bør præciseres, at der er truffet beslutning om, at der skal udarbejdes et tillægsregulativ for nedre Tude Å.
- Det bør præciseres hvad, der menes med "nedklassificering" – eller afsnittet bør omformuleres.
- Der bør indskrives, at der er løbende fokus på klimatilpasning.
- Ved krydsning af vandløb skal vandføring sikres.
- Når der udarbejdes nye Q/H-regulativer er det vigtigt, at det er på baggrund af opdaterede vandføringsdata.
- Omlægning af rørlagte vandløb er en tikkende bombe, der bør måske skrives noget mere om konsekvenserne for lodsejerne. Hvis der ledes spildevand på ledningerne, skal forsyningen sættes i bidrag.
- Vigtigt at der tages højde for dræn, når der laves robusthedsanalyser.

Vandsynsrådet kan sende skriftlige bemærkninger til politikken frem til 1. august 2019. Administrationen vil på baggrund af de faldne bemærkninger fremlægge et revideret oplæg for udvalget.

Ad. 5: Fra landbrugsjord til natur? v/ Jørgen Grüner

Der er en forventning om, at der kommer en multifunktionel jordfordelingsfond, hvor der kan søges midler til jordfordeling. Jørgen Grüner ønsker at starte en dialog med lodsejerne om hvorvidt, der er landbrugsarealer hvor det på sigt kunne give god mening, at tage ud af landbrugsdrift for at skabe plads til mere natur, bedre miljø, klimatilpasning, friluftsliv mv.

Tude Å-projektet er et godt eksempel på jordfordeling. På www.collectiveimpact.dk kan man læse mere om multifunktionel jordfordeling og lade sig inspirere af tre pilotprojekter, hvor jordfordeling er gennemført, så forskellige arealanvendelser understøtter hinanden.

Jørgen Grüner viste forskellige kortudpegninger af fx lavbundsarealer, særlig værdifulde landbrugsarealer mv. Kortudpegningerne kan bruges til at screene kommunen for egnede arealer. Det vil dog være godt, hvis interesserede lodsejere vil melde sig på banen og projekterne dermed kan vokse nedefra.

Vandsynsrådet mener godt, at man vil kunne finde lodsejere, der er interesseret i at indgå i projekter, der omfatter jordfordeling. Det kunne fx være et mindre projekt ved Gimlinge Enghave.

Det er dog vigtigt for lodsejerne at kende til de langsigtede konsekvenser.

Ad. 6: Status på vandområdeplanerne v/ Nina Johansson

Siden sidst er der ikke rigtigt sket noget, vi afventer stadigvæk det ministerbrev der skal starte processen for 3. planperiode. Grundet regeringsskiftet kan det nok godt trække ud til efter sommerferien.

Blandt kommunerne er man ved at finde ud af hvem, der skal være sekretariatskommune.

Ad. 7: Status på projekter v/Nina Johansson

Vestermose Å: lodsejerne sagt god for projektet og godkendelser efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven er i høring frem til 30 juli.

Skelbæk: lodsejerne sagt god for projektet og godkendelser efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven er i høring frem til 30. juli.

Øllemosenrenden: mangler nogle sidste detaljer. Når de sidste ting er på plads sendes projektet i høring.

Udbuddet af projekterne påbegyndes i starten af juli og alle tre projekter sigtes færdigt gjort inden udgangen af oktober 2019.

Ad. 8: Eventuelt

Vandsynsrådets midler er endnu ikke brugt. Jens Henrik Madsen foreslår at pengene bruges på en "pincet", der fx kan tage pindsvineknop op med rod. Næste møde planlægges afholdt i september. Vi vil prøve at arrangere en demonstration af "pincetten" som Næstved Kommune bruger.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 7. marts 2019 kl. 15-17, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

7. marts 2019
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og landdistriktsudvalget
Benny Pedersen Kirkerup, Vandløbslav for Saltø Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Herluf Pilegaard-Sørensen, Landøkonomisk Selskab
Thomas Karlsen, Danmarks Naturfredningsforening
Gert Schjønning, Friluftsrådet

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Peter Johansen, Entreprenørservice
Henrik Poulsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Riemer Johansson, Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Ad 1: Velkomst

Knud Vincents bød velkommen og der var en præsentationsrunde.

Ad 2: Status på vedligeholdelse V/Henrik Poulsen

Henrik Poulsen præsenterede sig selv. Han ser frem til samarbejdet og opfordrede til, at bruge den gratis app, OrbiVapp, hvor alle regulativoplysningerne for de offentlige vandløb, ligger tilgængelige. App'en kan med fordel bruges til at indmelde problemer. Alternativt kan man selvfølgelig tage direkte kontakt til Henrik, hvis man har spørgsmål til vedligeholdelsen eller lign.

Sandfangene er blevet tømt, men enkelte er blevet udskudt til senere af miljømæssige årsager.

Spørgsmål: Hvorfor tømme sandfang i januar – det ødelægger gydebanerne. Svar: Der er fordele og ulemper ved tømning af sandfang. Fordelen ved at tømme sandfangene er at stoppe sandflugten. Vi har fremadrettet lavet en aftale om, at vente med at tømme sandfangene til efter 1. april.

Ikke alle sandfang er kortlagt. OrbiVapp'en kan bruges til at indberette sandfang mv.

Der er købt materiale ind til at få repareret skalapæle.

Planlægningen af grødeskæringen er godt i gang. Solide CV'er blandt åmændene.

Der er udarbejdet en bruttoliste over hvilke vandløb, der bør kontrolopmåles. Administrationen vil gerne have vandsynsrådets input til problem-vandløb, der bør være på listen.

Vandsynsrådet udtrykte igen et ønske om, at få kigget nærmere på udløbet af Tude Å. Problemet er, at der hober tang op i systemet og dernæst sand. Problemet har været stort i 2018 fordi der ikke har været så meget nedbør.

Administrationen fortalte, at vi er i fuld gang med at lave et set-up for opmålingen. Opmålingen af Tude Å's udløb har første prioritet. Opmålingen foretages i uge 11.

Ad. 3: Vedligeholdelse af Lindes Å v/Kenneth Klausen

Lodsejerne ved Lindes Å har oplevet problemer med grøde i 2018. Nogen gange bør man måske gøre nogle ekstra indsats, ud over det der står i regulativet. Der er ingen gennemstrømning og ved høje temperaturer giver det problemer med trådalger mv.

Nogle af skalapælene og målestationerne er dækket til af grøde. Nogle af skalapælene er knækkede og ødelagte. Nogle er forsvundet.

Vedligeholdelsen er meget forskellig fra 2013 til 2018. Evt. et område hvor man kan lave våde enge. Hvis det er et sted, hvor man kan få tilskud, vil landmændene gerne være med.

Administrationen fortalte, at der skal laves Q/H-målinger af strækningen. Der er langt imellem kontrolpunkterne, men der vil blive lavet bundpejlinger imellem. Kenneth roste Henrik for at tage fat i sagen.

Spørgsmål: Hvilke tanker er der gjort omkring Baltic Pipe. Kan det give udfordringer med oprensning mv.? Svar: Baltic Pipe burde ikke give udfordringer. Administrationen har bedt om yderligere oplysninger og redegørelse for forskellige forhold. Der er 6 krydsninger af vandløb alene i vores kommune.

Der udover er der en udfordring med dræn. Der skal laves aftaler med alle lodsejerne.

Ad. 4: Robusthedsanalyse v/Nina Johansson

Administrationen ønsker vandsynsrådets input til indstilling omkring robusthedsanalyser, der forventes fremlagt på kommende udvalgs møde i april.

Side3/7

Når man udleder overfladevand fra tage og befæstede arealer, skal der gives en udledningstilladelse. Vandløbets hydrauliske kapacitet skal respekteres, udledningen må ikke medføre hyppigere eller større oversvømmelser og der skal tages hensyn til vandløbets miljømæssige målsætning.

Tidligere var der en praksis omkring neddrosling. Nu er det indskærpet at der skal laves en individuel, konkret vurdering fra sag til sag af hvad vandløbene kan rumme.

Når der gives tilladelse til nye udledninger, er der typisk krav om neddrosling til vintermedianmaks. Vintermedianmaks er ofte højere i små vandløb end i store. Neddrosling kræver bassiner – det er dyrt.

Formålet med robusthedsanalyser er, at undersøge om vandløbet har en større kapacitet end vintermedianmaks. Hvor meget kan man tillade at udlede fra byerne før det giver oversvømmelse ved de å-nære arealer?

Spørgsmål: bliver det lavet som en computerberegning – og kan det laves nøjagtigt nok? Svar: Det er en blanding af computermodel, der bliver fodret med oplysninger fra virkeligheden.

Spørgsmål: robusthedsanalyser er et godt værktøj til planlægning af nye områder for byudvikling mv. Kigger man på kvaliteten af vandet? Svar: Nej, det er kun en hydraulisk model. Hvis der etableres bassiner, bundfældes en del af de forurenende stoffer.

Kommentar: Fin løsning. Tidligere befæstede man bare arealerne og så fik vi problemerne omkring vandløbene. Svar: Det er et nyt fokus-område og der har ikke tidligere været styr på udledningerne. I forbindelse med lokalplanen for Skovbrynet var lystfiskerne bekymrede. Robusthedsanalyserne giver et godt udgangspunkt for de fremadrettede tilladelser ved udbygning.

Spørgsmål: Tænker man på nedsivning? Svar: Udfordringen i Slagelse er at jorden egner sig dårligt til nedsivning.

Det vil koste omkring 1 mio. kr. at få lavet robusthedsanalyser for hele kommunen. Derudover vil der blive brug for løbende opdateringer. En anden mulighed er, at der bliver sat penge af over en periode og vandløbene bliver pri-

orienteret ud fra, hvor det giver mest mening, at lave robusthedsanalyser - omkring byerne.

Spørgsmål: Hvordan er proceduren? Kigger man på situationen før udstykningen? Svar: Vi har ikke gjort noget tidligere, men nu har vi fokus på det.

Side4/7

Kommentar: I Slots Bjergby er der store områder, der skal udbygges – det kan give store problemer nedstrøms på et tidspunkt. Svar: Der skal kigges på det og de skal have udledningstilladelser.

Spørgsmål: Hvis midlerne skal tages fra vandløbsrestaureringer – hvor meget betyder det i forhold til andre projekter? Der må være andre udvalg, der har interesse i de her robusthedsanalyser, der kunne være med til at bidrage.

Kommentar: lad os få lavet robusthedsanalyserne, der hvor vi forventer en udvikling.

Ad. 5: Politik for vandløbsområdet v/Nina Johansson

Centerchefen indledte med, at fortælle, at vi har lavet en beskrivelse af hvad hele vandløbsområdet handler om. Da udvalget ikke skal fag-behandle hvert enkelt sag, er vi ved at lave politik for forskellige fagområder, herunder vandløb. Vi ønsker overfor udvalget at præsentere nogle retninger for vandløbsområdet.

Grødeskæring

Udføres i henhold til regulativ, skåne ægte vandplanter, bekæmpe stivstænglet vegetation, grøden slås i den naturlige strømrørende eller i netværk, plantning og bevarelse af træer begrænser grødevæksten.

Bemærkninger: Plantning af træer skal kun være på den ene side – på sydsiden af vandløbene. Træer, der hænger ned i vandløbet er ikke godt for vandføringen. Piletræer er fx ikke gode langs vandløb – de går også i drænene. El er bedre.

Spørgsmål: Er der kommet flere erfaringer med den maskine, der kan skære brinkerne. Svar: Lige nu bruges maskinen til at suges affald op langs vejene. Den er jo ikke brugt i vandløbene siden grødeskæringen stoppede i efteråret.

Kontrol og oprensning

Udføres altid iht. Gældende regulativ. Ressourcer prioriteres der, hvor der erfaringsmæssigt oftest er størst problemer med aflejringer.

Spørgsmål: hvor tit bliver der oprenset ved udmundingen af Tude Å? Svar: der bliver jo kun oprenset, når der er konstateret en overskridelse af regulativet.

Side5/7

Kommentar: Det er positivt, at der er kommet mere fokus på Tude Ås udmunding.

Vandløbsrestaurering

Formålet er at forbedre miljøtilstanden i vandløbene. Der afsættes årligt ca. 1,4 mio. kr. til projekter mv. Deraf er afsat 500.000 kr. årligt, målrettet ørred i Tude Å-systemet, fra 2020 og tre år frem.

Hvilke projekter skal prioriteres fremadrettet?

Kommentar: Desværre er der ikke flere ørred tilbage i Tude Å-systemet.

Spørgsmål: Er det vandkvaliteten, der er for dårlig for ørred?

Kommentar: Det er ikke vandkvaliteten, der er problemet. Vandløbene længere oppe i systemet er blevet mishandlet, der er udfordringer med skarvprædation og gedder.

Spørgsmål: Sidste år manglede der vand. Er der bæk-ørred?

Kommentar: Der er lidt bæk-ørreder længere oppe i systemet. Måske er det de forkerte fisk. Fiskene er fra Kolding. De er muligvis ikke tilpasset Tude Å. Der er tale om at forsøge at udsætte ørred fra Esrum Å.

Kommentar: Vi ved ikke hvad vandplanerne udmunder i.

Entreprenørservice: Nogle af de gode vandløb, fx Skovse-Gudum Å har nogle lange strækninger, der kun kan vedligeholdes maskinelt, da det er tilvokset i stivstænglet vegetation. Det gælder flere af vores vandløb. Måske vi skal gøre en indsats for at forbedre disse strækninger.

Omlægning af rørlagte vandløb

Omlægninger igangsættes i det omfang behovet viser sig, i forbindelse med den almindelige vedligeholdelse. Genåbning prioriteres, hvor de berørte lodsejere er interesserede.

Regulativrevision

Vi er ved at ansætte en ny til at sidde med regulativerne. Revisionen genoptages forår/sommer 2019. Der arbejdes videre efter de principper, der blev vedtaget i 2015. Omklassificering af vandløb kører sideløbende med revisionen.

For Tude Å er det vedtaget, at der skal laves et tillægsregulativ.

Service og digitalisering

Vi skal have løbende kontakt til ålaugene. Lodsejerne kan kontakte administrationen og aftale tilsyn. Målestationer mv. kan tilgås online. Der er fokus på udvikling af grødeskæringsudstyr. Der indsamles data/viden om afstrømning og miljø i vandløbene.

Kommentar: Vi glæder os meget til at få logger op ved udmundingen af Tude Å.

En af portene i bygværket i slusen er faldet af. Der er indgået en aftale med en dykker, der kommer og fisker den op og sætter den på igen. Arbejdet udføres i uge 13. I forbindelse med højvandssituationerne har vi dog kunne konstatere, at slusen har en effekt på trods af defekt port. Der er målt vand-spejls-forskelle på omkring 50-60 cm.

Ad. 6: Status på vandområdeplanerne v/ Jannick Madsen

Miljø- og Fødevareministeriet er i gang med at gennemgå de kommentarerne til afgrænsningen af vandområdeplanerne.

I år skal der udpeges indsatser til forbedring af de fysiske forhold for 3. planperiode. Arbejdet starter med ministerbrev i juni og vandrådet nedsættes og igangsætter arbejdet 1. september og forventes at slutte til påske 2020 og det samlede arbejde afsluttes sommeren 2020.

Ad. 7: Status på projekter v/ Jannick Madsen

Følgende projekter forventes gennemført i 2019:

Harrested sø/å: Slyngning af 400 m vandløb og etablering af en 4000-5000 m² sø. Status: Der er lavet et skitseprojekt i dialog med lodsejerne.

Vestermose Å: Genopretning af 2 km vandløb. Genudlægning af stryg/gydebanker, skjulesten, udskiftning af bund samt supplerende træplantning. Status: Der har været en dialog med lodsejerne og der er ved at blive udarbejdet et skitseprojekt.

Øllemoserenden: Udlægning af skjulesten, udlæg/supplering stryg/gydebanker og supplerende/ny træplantning. Status: Første møde med lodsejerne er aftalt.

Skelbækken: Slyngning af vandløbet og træplantning. Status: Første møde med lodsejerne er aftalt.

Projekter 2020 og frem:

Snogebækken: Slyngning, sænkning/hævning af bund samt skjulesten + 2 gydebanker. Status: Gennemgang af det udarbejdede materiale og besigtigelse.

Kompenserende tiltag Tude Å: Fiskeøkologisklaboratorium har foretaget en screening af 60 km vandløb, hvilket har ført til en gennemgang af 40 km og udarbejdelse af et samlet katalog med forslag til restaureringstiltag på disse strækninger.

Ad. 8: Vandsynsrådets midler

Punktet vil blive sat på igen til næste møde. Kom gerne med forslag.

Ad. 9: Eventuelt

Næste møde i juni – send gerne forslag til punkter eller steder, vi skal besigtige.

Vandsynsråd

Center for Miljø, Plan og Teknik
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Tid og sted:

Torsdag den 6. december 2018 kl. 15-17, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

10. december 2018
Sagsnr.: 330-2018-5737

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å
Søren Hansen, Ålaug for øvre Tude Å
Lisbeth Rasmussen, Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å
Herluf Pilegaard-Sørensen, Landøkonomisk Selskab
Jens Henrik Madsen, Gefion
Thomas Karlsen, Danmarks Naturfredningsforening

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Torben Kofoed, SK Forsyning
Flemming Kortsen, Miljø, Plan og Teknik
Nikolaj Mikkelsen, Miljø, Plan og Teknik
Nina Riemer Johansson; Miljø, Plan og Teknik
Jannick Madsen, Miljø, Plan og Teknik
Kristina Bjerre, Miljø, Plan og Teknik

Ad 1: Velkomst

Knud Vincents bød velkommen og orienterede om Ufv95 og tilhørende medlemsforeningers udtræden af vandsynsrådet.

Ad 2: Status på vandløbsområdet

Centerchefen orienterede om status på vandløbsområdet. Jannick er ansat som afløser for Lars Gaarn. Jesper Coles har opsagt sin stilling – stillingen er genopslået. Når der er ansat en ny til opmåling og tilsyn med vedligeholdelsen, vil vi kigge på om arbejdet kan organiseres bedre end i dag. Regulativrevisionen har været sat i stå pga. prioritering af ressourcer til andet sagsområde. Vi vil prioritere meget højt, at få sat gang i revisionen og omklassificering af vandløbene igen i 2019. Vi vil arbejde for at der bliver

lagt en politisk linje med nogle mål for området. Vandsynsrådet vil blive involveret i dette.

Danmarks Sportsfiskerforbund har påklaget en ny lokalplan for Skovbrynet pga øget belastning af Skovsø-Gudum Å med overfladevand fra det lokalplanlagte boligområde. Slagelse Kommune har på den baggrund indgået en aftale med SK Forsyning om yderligere neddrøsing af udledningen, samt fremvist en robusthedsanalyse for Skovsø-Gudum Å. Sportsfiskerforbundet har på den baggrund trukket klagen igen. Jens Henrik Madsen er enig med Sportsfiskerforbundet, at det er problematisk med de øgede udledninger til vandløbene fra nye boligområder.

Ad. 3: Forslag til spildevandsplan 2019

Administrationen præsenterede den spildevandsplan, der netop er sendt i høring. Spildevandsplanen må ikke stride mod vandområdeplanen og kommuneplanen. Den kan ikke påklages, men det kan miljøvurderingen.

Spildevandsplanen er en 12-årig rammeplan, der overordnet beskriver hvad der skal ske. Planen revideres hvert 4. år. Der vil løbende komme tillæg til spildevandsplanen, som mere detaljeret beskriver de enkelte kloakeringsprojekter. Spildevandsplanen er digital og oplysninger om ejendomme findes på Borger-WebGIS.

Kommunen har mulighed for at påbyde forsyningsselskabet, at forsyne et givent område. Kommunen kan dog ikke påbyde ændringer i allerede forsyne områder.

I Slagelse Kommune er der 19 sommerhusområder med i alt ca. 4.600 sommerhuse. Bildsø Strand kloakeres p.t. Ca. 855 sommerhuse mangler kloakering. Herudover findes enkelt-ejendomme med sommerhusstatus eller fritidshuse, samt Granskoven i Korsør med ca. 50 ejendomme. Det er politisk besluttet, at sommerhuskloakeringen skal fortsætte i Frølunde Fed, Knivkær, Stibjerg Huse, samt Agersø Strandgården.

Byerne er både fælles-og separatkloakeret. Ældre bydele er typisk fælleskloakeret. Gamle ledninger skal renoveres. Ved skybrud giver fællessystemer overløb og oversvømmelser. En række byområder skal derfor på sigt separatkloakeres på den lange bane.

Kommuneplanen indeholder en række områder, der er planlagt til byudvikling i fremtiden. Disse områder skal kloakeres ved kommunale anmodning.

En del landsbyer er enten ukloakerede eller kloakerede med direkte udledning (septiktanke). Nogle landsbyer er "kommunalt" kloakeret. Tilstanden af kloakkerne i landsbyerne er ringe. Indsatser i landsbyer prioriteres ud fra tilstand og miljø og koordineres med indsatser i det åbne land.

I Slagelse Kommune prioriteres først kloakering af landsbyerne, som er ukloakerede eller kloakeret efter Hashøjmodellen, som i realiteten sender alt spildevand i recipienten. Forsyningen planlægger 13 landsbyer skal have nye kloakker og yderligere 3 landsbyer skal have et nyt minirenselanlæg.

Der gives påbud til alle ejendomme i det åbne land, med udledning til vandløb, der ikke opfylder miljømålet, hvis spildevand kan dokumenteres i drænuvløb. Der stilles krav om fosforrensning. Der er meddelt påbud om spildevandsrensning i oplandet til søer. Der er ikke krav om indsatser ved udledning til havet. Kommunen har meddelt påbud til ca. 400 ejendomme og mangler ca. 320 ejendomme.

Forslaget til spildevandsplan er i 8 ugers offentlig høring med høringsfrist den 23. januar 2019. Der udarbejdes hvidbog. Spildevandsplanen behandles i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 4. marts 2019. Byrådet forventes at vedtage spildevandsplanen den 25. marts 2019.

Kenneth Klausen spurgte ind til muligheden for tilbagebetaling af regnvandsbidraget. Forsyning svarede at forsyningen kan give et regnvandsbidrag på 24.000 kr., hvis forsyningen har en fordel af det, og områdets geologi tillader nedsivning. Der skal desuden indhentes kommunal tilladelse.

SK Forsyning fortalte, at der i de seneste år er brugt 4 mio. kr. på måleinstrumenter til fx måling af overløb. Forsyningen har fokus på landsbyer af vis størrelse. De helt små landsbyer går SK uden om.

Lisbeth Rasmussen spurgte hvor mange år man har lavet målinger af overløb? SK Forsyning at måleudstyret har været anvendt i 1,5-2 år.

Den teknologiske og prismæssige udvikling på mindre renselanlæg, betyder øget mulighed for decentralisering af anlæg.

Lisbeth Rasmussen spurgte til hvad man fx ville gøre i Gl. Forlev? SK Forsyning oplyste at det ville man pumpe ind til Vemmelev – det vil sige at man ikke altid vil decentralisere.

Anlægsaktiviteter er reguleret stramt af forsyningssekretariatet. Lånefinansiering påvirker fremtidige budgetter. Helt nye regler åbner for at nye områder kan kloakeres. Det betyder at sommerhuskloakering og byggemodninger kan finansieres uden takststigning. Dette gælder ikke for renovering.

Jens Henrik Madsen fremlagde et oplæg udarbejdet af Gefion om spildevandspåvirkning af vandløb. Det hjælper ikke at pålægge landbruget, at reducere en helt masse, hvis bidraget i høj grad kommer fra spildevand. Sommeren 2018 var unik. Der da ikke var noget nedbør og dermed heller ingen tilførsel til vandløbene fra landbrugsarealerne. På trods af dette er der i sommers

målt høje koncentrationer af fosfor, kvælstof og organisk stof i vandløbene. Dette bidrag må komme fra spildevand. Særligt sommerhusområdet ved Frølund Fed bidrager meget.

Side4/4

SK Forsyning mener ikke, at der er noget i vejen med anlæggene – det er adfærden, der er forkert.

Gefion vil bringe det videre til Miljø- og Fødevarerudvalget. Gefion opfordres til at komme med et høringssvar til spildevandsplanen.

Ad. 4: Nedre Tude Å

Lisbeth Rasmussen fortalte, at engene i den nedre del af Tude Å allerede er oversvømmede af saltvand. Der mangler et regulativ for nedre Tude Å og derudover er der en strækning, hvor der ikke er beskrevet nogen vedligeholdelse. Der er et stort ønske om, at få udarbejdet et nyt regulativ. Der er bygget 60-70 m mere kyst på og dermed er åen blevet længere. Tang ved udløbet laver en prop, når der ikke er meget tryk på vandløbet. Problemet forværres af at slusen ikke virker – og det er en stor bekymring at slusen ikke virker.

Slagelse Kommune håber at Tude Ådal-projektet kommer i gang i 2020 og derfor vil man ikke sætte en ny sluse op, der skal nedlægges om få år. Vandløbslavet vil gerne have at man undersøger om, der kan laves restaurering af slusen, da 2020 er for lang tid at vente.

Træ og piletræer der vokser ud i Tude Å. Vandløbslavet har tidligere fået lovning på at det bliver fjernet - det er ikke sket endnu. Entreprenørservice har lovet at fjerne det før nytår.

Ad. 5: Vandløb i vandområdeplanerne

Miljø- og Fødevarerministeriet har sendt et udkast til en ny afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne i høring frem til 25. januar 2019. Bækkeledsrenden og nu også Rokkemoserenden er udpeget til at blive udtaget. Vandsynsrådet ønsker at genfremsende de anbefalinger og bemærkninger rådet kom med i efteråret 2017 som høringssvar til den ændrede afgrænsning, der er sendt i høring, da ikke alle anbefalingerne er imødekommet.

Administrationen vil udarbejde en indstilling med en anbefaling til udvalget om at sende Vandsynsrådets bemærkninger som høringssvar. I den forbindelse vil administrationen indhente tilkendegivelser fra alle, der deltog i arbejdet i efteråret 2017.

Ad. 6: Evt.

Der bliver holdt et nyt møde i marts.

Vandsynsråd

Teknik og Miljø
Natur, Vej og Trafik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

Mødenotat fra vandsynsrådsmøde

Dato: 3. maj 2017

Sted: Dahlsvej 3, Korsør

Deltagere:

Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Jens Henrik Madsen, Gefion
Herluf Pilegaard-Sørensen, Landøkonomisk Selskab
Kai Jespersen, Vandløbslavet for Nedre Tude Å og Vårby Å
Kenneth Klausen, Ålaug for Lindes Å, Seerdrup Å og Bjerge Å med tilløb
Benny Pedersen Kirkerup, Ålavet for Saltø Å
Søren Hansen, Ålaug for øvre Tude Å med tilløb
Thomas Karlsen, DN Slagelse
Per Christensen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Finn Nyholm, Korsør Lystfiskerforening
Kurt Jørgensen, Udsætningsforeningen Vestsjælland 95
Morten Kantsø, Sportsfiskerforeningen for Slagelse og omegn

Administration:

Flemming Kortsen, Teknik og Miljø
Peter Johansen, Entreprenørservice
Lars Gaarn, Teknik og Miljø
Jesper Cole, Teknik og Miljø
Kristina Bjerre, Teknik og Miljø

7. maj 2018
Sagsnr.: 330-2018-5737

Kontaktperson:
Kristina Bjerre
Direkte tlf. 58 57 46 93

Fax.
EAN: 5798007388331

Ad. 1: Velkomst og præsentationsrunde

Knud Vincents bød velkommen og der var en kort introduktionsrunde.

Ad. 2: Vandsynsrådets midler til projekter mv

Vandsynsrådet har fået stillet 200.000 kr. til rådighed til projekter mv. Administrationen præsenterede et idékatalog – fx vandløbsprojekter, undersøgelser, ekskursioner, foredrag, udvikling af udstyr mv. Vandsynsrådet drøftede

anvendelsen af midlerne i 2018. Der blev blandt andet drøftet mulighed for at lave projekter ved vandløb, hvor kommunen ejer arealerne, fx ved Spegerborgrenden.

Side2/3

Det blev påpeget, at det kan være svært at vide hvor meget man kan få for 200.000,- og at det kan blive nødvendigt at overføre midler.

Det blev foreslået, at vi finder et område, hvor man kan eksperimentere med både at få vand væk og gøre plads til fisk. Der var ønsker om fx at lege med grødeskæringen og prøve at lave dobbeltprofiler. Der blev også talt om at undersøge vejsalts betydning for vandløb og håndtering af spildevand.

Kenneth Klausen tilbød at lægge jord til at sænke bundkoten i Styrtrenden.

Hvis man har gode idéer kan man sende dem til Kristina.

Ad. 3: Projekt i Snogebæk

I forbindelse med vandrådsarbejdet i efteråret 2017 blev Vandsynsrådet enige om, at der skulle kigges på muligheden for at udarbejde et projekt i Snogebæk. Administrationen har kigget på mulighederne og præsenterede et projektforslag.

I alt er der tale om restaurering/regulering af en strækning på 2.500 m. Forslaget omfatter udjævning af fald ved at sænke bunden fra st. 0-1.400, genslyngning fra st. 1.125-1.525 og udskiftning af bunden og anlægger to gydebanker (hvor faldet er bedst) fra st. 1.850-2.500.

Ved at trække sammenløbet med Tranebækrenden længere ned vil de to vandløb få nogenlunde samme fald og dermed vandhastighed. Det betyder dog, at der er et areal, der bliver afskåret. Den umiddelbare vurdering er dog at arealet er vandlidende. Muligheden for at så blomsterstriber blev vendt.

Økonomien skal afklares og lodsejerne skal involveres tidligt i processen. Vandsynsrådet bakker op om projektet.

Ad 4: Vedligeholdelse af Vestermose Å

Centerchefen orienterede om den hårdhændede vedligeholdelse i Vestermose Å. Kommunen havde bestilt punktoprensning sidste år i Vestermose Å. Entreprenøren fik over-oprenset Vestermose Å.

Det har foranlediget, at der er blevet stillet spørgsmålstegn ved, hvordan det kan ske. Det er en erfaren og dygtig entreprenør, der har udført opgaven. Der arbejdes på at forbedre procedurerne for kontrol. Vestermose Å skal genetableres og vi vil jo gerne have lodsejere og lystfiskere med i den proces.

Derefter var der en snak om de skrivelser mv, der er foregået på facebook og i Sjællandske, herunder at det naturligvis er uheldigt, at det først er efter at artiklen er trykt, at kommunen finder ud af, at det er egen entreprenør, der har udført oprensningen.

Ad. 5: Drift og tilsyn af vandløb

Entreprenørchefen orienterede om drift og tilsyn af vandløb. Det er svært at gøre alle tilfreds – det er en balancegang og der er mange hensyn at tage til målopfyldelse, landbrug, fiskeri, dyreliv, regulativer, dokumentation, arbejdsmiljø, økonomi mv.

Åmændene bruger OrbiVapp som alle kan downloade – husk at vælg Slagelse Kommune. Kunsten er at udvikle nogle egenkontrolmetoder, der er til at udføre i praksis. Den praksis der er aftalt er foto og kontrol min. for hver 500 m. Derudover tages der billeder af nedskred, væltede træer mv. Der arbejdes på at kunne få lagt billederne ud på vores vandløbs(hjemme)side, så de bliver tilgængelige for alle. Indtil nu er det en praksis, der er brugt på grødeskæring, men ikke på oprensning. Det ændres i år. Der er tracking-enheder i alle maskinerne.

Der bliver brugt 2,5-3 millioner om året på vedligeholdelse af vandløb.

Der var bl.a. en drøftelse af de begrænsede muligheder for, at se hvad man laver, når man sidder i en maskine og vegetationen på brinker er høj, at værktøjerne ikke tager hensyn til at det er natur og årsvariationer og af arbejdsforhold.

Ad. 6: Eventuelt

Det er bredejernes ansvar hvert år at fjerne eller sprede oplagt grøde og andet materiale udenfor 2 meter bræmmerne.

Status på regulativrevisionen er at tidsplanen ikke følges grundet prioritering af kystbeskyttelsessager. Der er et ønske om få gang i revisionen igen.

Status på vandføringslogger ved udløbet af Tude Å er, at staten vil finansiere halvdelen og deres del vil blive sat op før sommerferien. Derefter er der en kalibreringsperiode.

Kommunen håber på, at komme i gang med Tude Å-projektet efter jul – måske efteråret.

Der blev spurgt ind til håndtering af overfladevand i forbindelse med nyudlæg. Udvalget er opmærksom på at der er en problemstilling, der skal håndteres hensigtsmæssigt. Det kunne være et punkt på næste møde.

Næste møde forventes at blive afholdt i september.